КОНТРОЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

ЛЕНИНА ВАСКЕТЕГIА — ТОЛАМИЙ НОВКЪА!

Масса а мехкашкара пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Советен Министрий Советен орган

(С В Е Т)
Орган Чечено - Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР.

ГАЗЕТА АРАДУЬЛА 1923 ШЕРА ДЕНЗ | № 41 (4333). | ШИНАРДИ 7 апрель 1970 ш. | Мах 2 кеп.

СИЙЛАХЬ-ДОККХИЙ ХУВЦАМАШ

Дукха ха дисанц В. И. Ленин вин 100 шу дуза сийлахь юбилей тIаккхача. КIеж йоккхаш я цу дезача ден сийпе кърже социалистически ях. Ленина толамаш совдоьх Нохч-ГIалгIайчен къахьегамхоша. ЦIаккха ца хиннача тайпара айденнад цар политически къахьегамен хьинар.

Вай мехкарча дерригача халкъий цхьетарра бочу а сийлахь-доккхачо бьчча пIи. Ленин ва Коммунистически парти хьаккхелир, из вай дуней тIа эгтара хьалха социалистически паччахьалкхе вIашагIъеллар. Ленин ва вай дерригача толамий лард сллар. Ленина декретех ирвза новкъа бьннаб пачхахьа Росси замалахь цхьаккха бокъо йоцаш, теттара тIехьабисе хиння Нохч-ГIалгIай мохк е. Граждански тIом льаттачу шерашка Владимир Ильич чIоагIа бIарг кхоабеш хиннив Нохч-ГIалгIайчен къахьегамхоша Советий Iаьдала моастагIашца лоаттабеча къовсамга, хIаьта царна кьехамца, рузкъанца новкъо стал е дара. Граждански тIом чакхбаьннача тIехьагIа грозненски мехкадьтта промышленностех доля дешаш дукхаха дийцад Къахьегамен Обороны Совета, Халкъа Комиссарий Совета заседаниенка, В. И. Ленина председательлл я веш. Тахан, дезача цIейна некъедолхача хана, вайна къаьгга гу Ленина васкеташ кхочушдеш советски халкъа карагIдийна тамашийне доккхий тIулакхаш. Ленински къамаш политике бокатах хьахиншал вай республике доккхий экономически хувцамаш хиннад, исторега диллача, йоккха йоацача цу юкъа.

Деррига мехка доза Нохч-ГIалгIайчен мехкадьтта. Республика халкъа боахаме керттера дакъа хинна дIаэттай мехкадьтта чаккдоаха промышленность. Хьалхьий керда мехкадьтта чакхдоаха заводаш. Цига болх беш я керда оборудовани. Республика мехкадьттахоша укх юбилейни шера 20 миллион тонн совгIа мехкадьтта лургда. Даьхенна хIаьта 1975-шера 25 миллион тоннага дIакхочаде лерхI мехкадьтта доаккхийга.

Дукха ха яц республике химически промышленность хьахиньа. Цхьабакъа, лоархIаме моттиг дIалоац цо Нохч-ГIалгIайчен экономике. Вай мехка йоккхагIарех я Гудермесе кьалъеш латта синтетически каучука завод.

Тайп-тайпара продукци арахецаш я вай машиностроени металлообработки заводаш. 1913-ча шераца нийсйича республика машиностроени металлообработки заводаша арахеца продукци 1000 совгIа дуккагIа дегIаеннай.

Республике хьахиннай дукха керда промышленни районаш. Хьаьцаргья вай Наьсарен район. Революци хилалехьа цхьаккха тайпа промышленность ца хиннача цу районе тахан я «Электроинструмент» яха йоккха завод, трикотажни фабрика, кельзавод, кирпичашкаш ю завод. Цигарча заводашка болх беш ба дукха гIалгIай кхалнех. «Электроинструмент» яхачь заводо арахеца продукци вай мохка тайп-тайпачча моттигашка кхача а ца Iеш, доалхол дехьарча дукхача мехкашка а йода.

Советий Iаьдал латтача шерашка республике хьалъяьй 51 колхоз 52 совхоз. Цар кара я хIанзара тIехника юртбоахама техника. Революци хилалехьа Нохч-ГIалгIайчу 2 эзар гектар мара хий дехка лаьтта дацар, хIаьта хIанз 100 эзар гектар совгIа да. ХIанз республика боахамашка а 10 эзар совгIа трактор.

Геттара чIоагIа дегIаденад комсаш лелаелга. 21 эзар гектар дIилоац хIанз комсаша. Наурски Надтеречни совхозашка хьалъяьй керда комсаш лелаю совхозаш, чхьагIар доаккха заводаш.

Цу тайпарча доккхийча экономически хувцамашца цхьана хьалхиннай къаман болхлой класс. ХIара предприяте, промысле, колхозе, совхозе къахьегаш ба тIехникна говзанчаш. Дукхабарий цьихаш тIа леп Социалистически Къахьегама Турпалий доше седкъий.

Республика халкъа боахам дегIабоалабеча карагIдийначо толамех дукха дувца йиш я. Йоккхий я дIахоьа перспективаш я. Нохч-ГIалгIайчен къахьегамхоша тIагIертта къовсам лоаттабу вай мехка коммунизм хьалъяра программа кхочашъяри. Ленина васкеташ кхочашдеш бIубенна гIа боах пар толамий новкъа.

Укх деношка хIара предприяте, колхозе, совхозе чIоагIа уйла тIаххийта дуаш «Халкъа боахаме производства резервах дикагIа пайда эцарахи экономе режим чIоагIъярахи» дола КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК письмо. Партийни, профсоюзни, комсомольски организацеш дехкарийле я уж дехкараш толамца кхочашдера къахьегамхой низ тIаборзабе. ХIанз а дукха резерваш я пайда эцанза. Цхьайолча предприятешка лоха латт къахьегама дисциплина. ДIалаьккхадаш предприятеш тIехьаюсилге. Лакха да продукци яккхарга дIадолар.

Укх юбилейни шера хилийта йиш яц цу тайпара кхочамбоацараш. Пайдна социалистически дехкараш тIехкхочаш а деш, пхе шера плая толамца кхочашъяр хIара коллектива сийлен декхар да.

ХОРЖАМАШТА НАКЪАДОЛХАШ

Агитпунктай болх вийбара хетаяь райна боахамий, юкхьанъярча партийни организацей секретарий инструктивни совещани яьй КПСС Сунженски райкомо. Цига агитпунктай заведующеша, агитатораша хоржамашка кийчлуш де дезараш дIадовзийтар КПСС райкома хьалхарча секретара нов. Варлашкина.

29 агитпункт вIашагIъеллай районе. Бахача ваха юкъе агитмассови болх дIабоалабаьб 1300 агитатора, политинформатора. Къаьстта дика болх бу укх денношка «Сунжанефть» НПУ, «Путь к коммунизму» яхача колхозе, № 1 йолча школай агитатораши политинформатораши. Бахача наха СССР Лаккхехьарча Совете хургдолча хоржамий положенех, мехкеи доазол арахьарчен политически вахарах лаьца дувц шолой десятидворкашка ухача агитатораша.

СССР Лаккхехьарча Совете хургдолча хоржамашта накъадолхаш къаьстта вийбаьб МалгIабика района партийни организацеша къахьегамхошта юкъера массово - политически болх. Районе шоай болх дIаболабаьб 20 керттерча агитпункташка.

— Укх шерарча хоржамий кампание къаьстта белгалдар малагIа да вьлча, — йоах КПСС МалгIабика горкома пропаганда агитацей отдела заведующе нов. Беляева, — из да цIаккха ца хиннача тайпара агитпункташ городе а юрташка а шерагIа яржар. ХIара юртбоахама, промышленни предприяте, учреждене агитпункташ хьайийлай, хIаьта уж кховзткъалел совгIа я тха.

Укх деношка харжархошта хьалхашка беседаш, докладаш еш ва эзар совгIа политинформаторий агитатори.

Агитпункташта юкъе хIанале дикагIьяраш белгалъяннай. Царех я № 18 йолча школе, Вознесеновскерча «Октября 12 шу» яхача клубе, «Малгобекнефть» НПУ III промысле вIашагIъехка агитпункташ.

Агитпунктай балха чIоагIа новкъарле еш хIама да районе хIанз а хоржамех лаьца литература ца кхачар.

Къахьегамхой шоллагIа цIа а хинна дIаэттай Красный молот» завода культура цIагIа улла дика болх бу № 13 йола агитпункт. Къахьегамхошта юкъе завода партийни организаце чакхбоаха агитационно - массови балха лоархIаме дакъе юкъехкхуь культура цIен агитколлектив.

Харжархошта езаенай укхаза вIашагIъелла агитпункт.

СССР Лаккхехьарча Совете хоржамашта хетаяь кампани дIайолаялларца дувзадена дукха керда мероприятеш белгалъяьй агитатораша. Ленински васкеташ вахаре чаккдахарах, советски хоржамий системах лекцеш ешалга, докладаш ега белгалдаьд цар.

Гаргакхоачаш латт Владимир Ильич Ленин вь 100 шу дуза ди. Цу дезача цIейна кердача коталонашца накъабаха кийчлуш ба республика беррига къахьегамхой.

Сийлахь - воккхача бьчча васкеташ кхоачаш а деш Нохч - ГIалгIайчен халкъа боахам дегIабоалабеча вайна карагIдьнна толамаш дувцаш я таханара «Сердало» номер.

В. И. ЛЕНИН.
Художника П. В. Васильева сурт.

ТАСС фотохроника.

11 АПРЕЛЕ — ЕРРИГСОЮЗНИ СУББОТНИК

Укх бетта 11-ча дийнахь ерригсоюзни субботник хул. Цу дийн тайнара доьча цIейна дика кийчлуш я Грозненски ашкабетона конструкцей завода коллектив. 11-ча апреле заводе къахьегаш хургба 680 саг. Цу дийнахь республикерга гIишлошьйраша ара а хийца пар дIайохьийтаргья 20 эзар сома ашкабетона изделеш, жарихал, бетон, кхьийола продукци.

А. ТРУБИЦИНА.
Грозненски ашкабетона конструкцей завода планови отдела начальник.

* * *

Ерригсоюзни субботника кийча ец я Грозненски консервни заводе коллектив. 11-ча апреле заводе болх беш хургва беркI бIаь консервщик. Цар цу дийнахь арахецаргья 80 эзар гаргга сома мах йола тайп-тайпара консерваш, сокаш, кхьийола продукци. Из хул кхидолча балха дийнахь арахецача продукцел дукха дукхагIа.

* * *

11-гIа апрель — Ерригсоюзни субботник хула ди шоай деза цIей лоархI Грозненски «Электроприбор» яхача завода болхлоша. Цу дийнахь цар арахеца лерхI РЭМ-420, РЭМ-300-К яха ши электрографически машина, шарикови ручкаш, кхьийола продукци. Завода коллективо еррига арахеца лерхIа продукци 41 эзар сома мах я. Шоай къахьегама толамаш завода болхлоша дезаду В. И. Ленин вь бIаь шу дузача дезача цIейна.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

ЛЕНИНСКИ НАЬКЪАГIА ЙОДАШ, КОММУНИЗМ ХЬАЛЪЯРА КЕРТТЕРА ДЕКХАР ЛОАРХI КПСС-о ЭГГАРА ХЬАЛХА ЦУН МАТЕРИАЛЬНО - ТЕХНИЧЕСКИ БАЗА ХЬАЕЛГАХ. ПАРТЕ ЭКОНОМИЧЕСКИ ПОЛИТИКА МАIАН СЕНАХ ЛАТТ АЬЛЧА, ИЗ ЛАТТ, IИЛМАНЕИ ТЕХНИКАНЕИ КАРАГIДАЬННАРЕХ МАМОГГА ПАЙДА ЭЦАРА, ЕРРИГА ОБЩЕСТВЕННИ ПРОИЗВОДСТВО ИНДУСТРИАЛЬНО ДЕГIАКХУВЛАРА, ЦУН ЭФФЕКТИВНОСТИ КЪАХЬЕГАМА ОВСАРЛЕИ ЛАКХЪЯРА ЛАРДА ТIА ПРОМЫШЛЕННОСТЬ ДIАХО ДИККА ЛАКХЛУЛГА, ЮРТА БОАХАМ ДЕГIААХАРА ТЕШШАМЕ ЛАКХА ТЕМПАЩ IАЛАШЪЯРАХ А ИЗ БАХЬАН ДОЛАШ ХАЛКЪА ВАХАРА БОАРАМ ДИККА ЛАКХБЕЛГА, БЕРРИГАЧА СОВЕТСКИ НАХА ЭША МАТЕРИАЛЬНИИ КУЛЬТУРНИИ ХIАМАШ ДИЗЗАГIА КХОАЧАШДЕЛГА ВIАШТIЕХЬДАККХАРАХ А.

(«В. И. Ленин вь 100 шу дуча арея» йола КПСС ЦК Тезисаш тIера).

ЛЕНИНСКИ КЪАХЬЕГАМА ВАХТА

ХIАНЗ Надтеречни района «Знаменский» совхоза комсий бешамаш 803 гектара тIа я. Балхах дика ка а йоалаш уж еррига комсаш солхаш лаьттан кIалара мукъа а яха хIанз йсIаш, хьалъолиш ба совхоза комсаш лелаераш.

Къычарел дикагIен сихагIен комсий бешамашкара балхаш чакхдоаях Усманова Марияси Хасбулатова Тамараси кулгалдеча бригадай коллективаша. ХIанз шеапи комсаш хьалйийхка а кIа я бьннача участкашка хий деккаш ба уж.

Укх юбилейни шера планах 25200 центнер комсаш чузуа эзаш ба боахама механизатораш. Цхьабакъда пох кхочамбаь Iо дага бац уж — цар тIаийца декхар 27000 центнер комсаш кхаергья ьына да. Бригадай коллективашта шоай деррига чьннар айдаь къахьег бьчча юбилей гаргакхаьчача деношка.

Р. ДЕШИЕВ,
совхоза партбюро секретарь.

* * *

КАРАБУЛАКСКИ кIоарга бурувдеттача контора коллективо дика къахьегама совгIат кийчдаьд В. И. Ленина юбилейна. Конторе болх беча 13 бурувдеттача бригадах ворхI бригадас хIанзалчьа кхоачашъяьй бив бетта плана юбилея сийна тIаийна социалистически декхараши. Бив бетта задани кхоачашъьча бригадашта юкъе я Б. Ф. Касаков, И. И. Шляхов, С. А. Хохоев, Б. В. Бунеев, Н. В. Редьков корте латтеш, кхьйолеш бригадаш.

А. БАКАЛЮК.

* * *

Кхаь кварталах вIаштта кхозай Ерригсоюзни социалистически яхье хьалхара моттиг йоаккхаш СССР-а Министрий Совета, ВЦСПС карара кора тьла ЦIе байрах ьиккхай «Старогрознефть» НПУ коллективо. Ер шу долалелча доза планал совгIа дьиккха кIьрика дошув» 30 эзар тонн я. Бив бетта тIаийца хиннa социалистически декхараш а толамца кхочашдаьд. ДIадахача шера укх хана даьккхачул 17 процент дуккагIа мехкадьтта дьиккал цу юкъа. Къахьегама сасарле планагIа лаьрхIачул 21 процент лакхаьеннай, хIаьта хьадоаккхача мехкIаеттагIен гьаген дIабода мах 7 процент лохбелаб. Из бахьан долаш паччахьалкхена планал совгIа хинна пайда 155 эзар сом да.

М. ЛЕВИН.

* * *

ХЬАЛХА дIайхача шерашка ца хиннача тайпара дика къахьийгад тха района хьайбаш лелаераша дIайхача квартале. Паччахьалкхенга дулх дохкара план 111 процент, шура — 104 процент, фуаш — 103 процент кхочашъяьй района. Хьокхаме къахьийгад Куйбышева цIерагIча колхоза хьайбаш лелаераша. Планах кхаь бетта дохка деза дулх 120 центнер долча, 291 центнер деккад колхозхоша. Иштта тIеххьакхачашъяьй шурий план а — 134 процент. ТIехьабисабац ХХ-ча партсъезда колхоза хьайбаш лелаераш. Цар паччахьалкхенга шура йохкара план 190 процент, дулх дохкара план 139 процент кхочашъяьй.

Къаьстта ала деза «Алтуринский» совхозах. ЦIаккха а кхоачашъяьяцар цу совхозо паччахьалкхенга хьайбий продукташ йохкара хьалхарча квартала план. ХIаьта укх шера план тIеххьакхочашъяьй шурий 102-и дулха 137-и процент.

Иштта, хIара шера тоалуш богIа района хьайбий боахам.

I.-П. ВИЗИРХАНОВ,
Шаьла района юртбоахама управлене начальник.

* * *

В. И. Ленин вь 100 шу дузара толамашца накъабахара къахьегама вахте латт Ачхой-Мартана района «Лермонтовский» совхоза кхоалагIча отделене хьайбаш лелаераш. ХIанзале кхочашъяьй шура яккхара квартальне план. Укх шера кхаь бетта яккха езар 907 центнер йолча, а 971 центнер яьккхай. Цох паччахьалкхенга елла 870 центнер. План 80 центнер тIеххкоачашъяьй. Отделене доаркаех дикагIбараш ба Дибирова Зура, Гериханова Бирлант, Осмаева Мадинат, кхыбараш.

Б. ИСРАИЛОВ.

РЕПОРТАЖ

ЧIОНАК ЯТТIАЛЕХЬА...

НАЬКЪА шишта а наглораьа ягIача дакашта теха чIонак яттIаш латт. Сийрда хьежача маьхо бьшара ерзаю гьнаш. Цхьабакъда гьнашта уллувра дIайолалуча комсий бешамашка бос хувцабеннабац хIанз а. Дале а комсий хеталгашта юхье тIа а ваха хьежачоа хоалу чIонак тоха йолаенналге.

— Комсашта тоха чIонак хьежац комсаш лаьттан кIалара мукъаяхарга. Лаьтта дIовхлушша а ший вахара низ чуболийт цо ерригача баьцовгIашта. Цудухьа лаьттах йовхкаше а чIонак тоха йолалу комсашта. Из кхераме да. Кхераме да тIаьлача лаьтта йоахкача комсий чIонак йохкаяла йолалуйдаь. Цудухьа хет тхона цIонак теха йбила ди тIехьадальча дикагIа. Цхьабаьла комсаш хьаястара балхаш кхоана - лома даь дарга. Цудухьа из ди хьалла ме доагIа новкъа дац. Иштта ховдаду ший къамаь комсаш лелаеча бригада вьеньевойс Маслева Маьас.

Хург а дац комсаш лелаерашта из ди хьалхадар новкъа. Бригада гIулакх деча 57 гектар хулича комсий бешамашка де дукха балхаш дисадац — итт гектара тIара хьакиста йисай уж. Бакъда пох доалаш дац гIулакх. Комсаш-м ший хаиндаьа яIа эза.

— Ай комсаш гурахь вIалладIа а къовлалельа яIа хила езаш ма ярий. БIаьсти де мишта дисад уж балхаш? — хетт оаха Маьайга.

— ДIадахача шера дукха яр тха комсаш лелаю бригадаш — итт. Экономически пайдаш дацар из гIулакх, хIанз ьъача тха бешамаш ворхI бригадега а лелалургйолаш яр. Цудухьа юхенисача ворхI бригадашка ниа а йийкъар еррига бешамаш. Тхона кхачар вурийтта гектар вIалла комсаш йола доазув. Цудухьа дIадахача шера шоай гIулакх лерттIа кхочаш да даьрашта хьалхара леш да хIанз оаха дувалхаш. Тхо-м, бакъдар аьлча, 40 гектар хиннача тхоай бешара комсаш дIадахача шерре а яIа дьььнадар.

— Дукха хи езаргйий шоана уж балхаш даь даха?

— Хьажах хIарапе баьа балхага, сиха лелий кулгаш?! — ХIарапе сменагIа яIа эза 100 га. Бакъда, норма шоаза е совгIа тIеххкоачашъерий цIераш аха эттача Зукха бусаргбац цу юкъе ма болхаш. Цудухьа из тешнамо оал. - бригада къахьегамхой цIенагIа, 15-гIа апрель тIаьххкоачаш баь баргба из болх.

Кхьи мел йола кийчо я ь яьнай бригаде. Шпалера тоань яьгна дукха хи я. Комсаш хьалъехкара мел эша Iалашо яьй. Цул совгIа бригадна юхие йоахка отстойникаш тоань а цIенъяь а яьннай. ХIьта комсашта опрыскивани яра мел эшаш йола кийчо яьй: препараташ я, техника тоаяьй, цу балхий хи хьагIаотта хIанз гаьна яле а.

ХIара шера боккха пайда хул совхоза. Иштта дIадахача шера 237 эзар сом хилар пайда. Цох доккха дакъа кхоач комсийн баьцадаарийн доакъашка. Цудухьа хIара шера шерду совхозе баьцадлеараш дIадув лаьтта. Къона «дикъа» дя совхозе хьалха хьахуда баьцадаарш кхедар а. ХIанз цхьан гектара тIа мара дац ха. Укх шера эггара хьалха йиллача беша нарсаш мара яйккаиц. Керда дIадоладаьна гIулакхах боккха пайда баргба, йоах бригада кулгалхочо Бериев Мухьмада.

Ачхой - Мартана района «Новосельский» совхозера дIаводаш теша бетнабар хIара гектара тIара планах йоагIар 37 центнер йолча 40 центнер чуя аьша денна дош комсаш лелаерашей, района къахьегамхой хьалха хьахулача нарсашна Iалашбе денна дош баьцадаарш кхедерашей кхочашдертхилара.

СУРТА ТIА: нарсаш дIайийка дьнначa харша пленка тIаозаш. Нарсаш хIаьра лаьтта кийчдеш ба бригада баьцадаараш кхедераш.

М. РАШИДОВ.
И. Пашева сург.

ЛЕНИНА ВАСКЕТЕГІА —

ЮРТА БОАХАМ ДЕГІАБОАГІА

М. АБУБАКАРОВ,
КПСС Нохч-ГІалгІайн обкома секретарь

ХІанз, дерриге советски халкъ В. И. Ленин вань 100 шу дизаре юбилейна доаттІеза тайпара накъладаха кийчлуш долча хана юртарчи къахьегамхоша шойн уйла тІеерзаю каргІдьначу мах баран сеготагІдар кхоачашдарах.

ХІанз 103 колхозеи совхозеи кхашка къахьегаш ба итт эзарнега кхоачаш механизатораш, 3,5 эзар соагІа агроном, зоотехник, инженер, ветеринарни лораш, кхыбола юрта боахама специалисташ. Дуккха юртбоахама Іилматохкама учреждении эхкай республике, болх беш Іилмай 20 кандидат а волаш. Цар доккха дакъа лоац колхозно-совхозни производство дегІаихуплача. Юрта боахама корттера производственни фондаш алхха 1960 шерагара 1968 шерага кхаччалца йолча юкъагІа колхозашка 1,6-зза совхозашка 2,9-зза дуккагІа хиннай.

Социалистически индустриализацена ара политика чакхъяккхар бахьан долаш шерагара шу массеза доал дуккагІа кийчбу юрта боахам техникаца, пайда дуккагІа эц электроэнергех, лакхлу къахьегама овсарле. Цу доллача чІагІданна новкъостал ду общественни боахам дегІабоалабарах чІоагІбарах.

Советски Іедал латтача шерашка дуккха а дуккагІа доаких алат, хьадакъ комсеш лелаяр, свекла кхиар, тхьамка, дута дер, бьцадаврашлеладар, сом кхабар санна доле керда товарни доакъош. Укх тІеххьарча шерашка цу гІулакха доккха новкъостал деъа общественни боахам дегІабоалабараи чІоагІбарах юртацхарча къахьегамхой материальни базан тІабахийтача парте XXIII-ча съездо, КПСС ЦК мартовски 1965 ш.), майски (1966 ш.), кхыча Пленумашка юрта боахамах лэьца хьна решенеша.

Нагахьа санна ерригa Нохч-ГІалгІайче хьайначa 1913 шера 198 эзар тонн мара алат доаккхаш хинналеш, укх тІеххьарча дийъ шера хІара шера юкъера лаьрхІача 409 эзар тонн доакка но. ТІеххоачашъяй пятилеткаx дІадахачa дийъ шера алат кийчдара план.

1969 шера каоттама хьалаш аьттув боацаш хинналдохалаьтта а дуккхача боахамаша тІайша социалистически декхараш толаме кхоачашдар духьа къовсам а лоаттабаш, дакха хьувкъам кхебаьб. Масала, Гудермесски района «Кавказ», «40 лет Октября» яхача, Шелковской района «Красный пахарь», «Путь к коммунизму» яхача колхозашка хІара гектара тІара 22 центнер соагІа алат даьккхад. Шоай къахьегама толамашца республика гІайгІай вай дикагІа болча хьажкІаш леладера говзанчаша — «Джалка» совхозерча, хІара гектара тІара 53,4 центнер алат даьккхача Саидов Бауде. Грозненски района «Советская Россия» яхача колхозерча, хІора гектара тІара 46,1 центнер алат даьккхача Абубакаров Майрбика, Наурски района Ленина цІерагІча колхозерча, хІара гектара тІара 42,1 центнер алат даьккхача Г. Я. Солнышкина, «Шалинский» совхозерча, хІара гектара тІара 41,4 центнер алат даьккхача Абдулаев Саламу. ХІара гектара тІара 40 центнер йоаккхаш алат даьккхад хьажкІаш леладераша «Горец» совхозерча Батаров Суламбика, «Лермонтовский» совхозерча Захаев Лечас, «Красноармейский» совхозерча Межиков Напас, дуккхача кхычар.

ХІанз шоай низаш хьувкъам лакабергболча дерригa а товарни а алат алсамдоаккхаргдолча резервах бизагІа пайда эцар тІадохийт алатташ кхедераша.

Фабрични свекла кхеелга дегІаяха доладелар 1961 шера денз, шера завод болх бе йолаеннача хана, хІаьта хІанз, йоккха доход луш доле дакъа санна чІоагІа производствана юкъе а денад. Свекла кхеча зонерча колхозашеи совхозашеи дІачутелача свеклах хІара шера 7—8 эзар тонн шекар доах заводо.

Сомий бешамаш комсеш лелаяла укх тІеххьарча шерашка чІоагІа дегІадеииад, хІаьта хІанз цар массе тайпарча боахамашка дІалоаца дахьтта 40 эзар гектар да, цу даькъе колхозашнеи совхозашкеи 33 эзар гектар. Республикерча аьттув болаш долча климатически лаьттани хьалаша йиш хулийт сомеи комсийи лакха хьувкъам кхебе, шерагара шерага уж дуккагІа гулъе. Цу торонех бизза пайда а эцаш, ташшаме лакха хьувкъам кхебу дуккха а дуккагІа йолча колхозашеи совхозашеи.

Іалльмате боккхача доархІаме да баьцадбараш леладелга дІаяхе дегІадоаладар. Цу даькъе боккха болх чакхбаьккхаб областной партийни организаце, Советски юртбоахамеи органаша. Алхха 1940 шерагара 1969 шерага кхаччалца йолча хана республика біарча хьайначa доакаш доле дерригa баьцадараш 44 эзар тоннагара 108 эзар тоннага кхоачаш дуккагІа хиннад. тІера дІахьайлача моттигашка гуйран-Іаи зама лахьа баьцадараш кхедега віаштІехьдаьккхад. Цхьабакъда, дІанз а віаштІехьдаьннадац керда хьадаьннача массе тайпарча баьцадараница баха нах біаргачча шера кхоачамболла Іалашбелга. Из такаш керттерча декхарех цаl да.

КІеззига меллагІа дегІаихад республике общественни хьайбаш леладара гІулакх. Масала, укх тІеххьарча 9 шера колхозашкеи совхозашкеи дерригa даьккха дулх 17 эзар тоннагара 23 эзар тоннага кхоачаш, е 30 процент мара дуккагІа хиннадац, шура — 61 эзар тоннагара 71 эзар, е 16 процент тІеххийттай.

Дуккхача боахамашкa хІана а мела лел доакъара биіа дегІаихуллареи чІоагІъяреи гІулакх. Доахана продуктивность лоха хилара, ерригa продукци цІеньлъха ца яккхара, из яккхарга біабода мах лакха хилара керттерча бахьанех цаl да хьайбаш кхоачам хилара доакъарашна Іалашдаза, уж эсала, хьайбашта доакъара уттаеча рационa юкъе эцаш мел йола компоненташ йоацаш, зоотехникарни балха тІа кхоачамбоацараш хилар.

ТолашагІа йола технологи производствана юкъехкхьара, доахан кхоабилгeи леладенгeи тоадара дикагІа йолча доахах гулаш віашагІдеккара, доахан Іалькара дусилгeи доалгeи дІадаьккхара тІадерзадаьча гІулакхашта дика уйла а ях оттаhь система чаккхьккхара лорда тІа хьайбай боахам дегІаккара экономически хьокхамаш оалантера деяя тоаделга Іалашдар республика партийни, советски, юртбоахама органий доархІамегІара декхар да.

Юрта боахама электрификаци ара, комплексни механизаци юкъехкхоьхьаре картеш превательстван чакхдоалача гІулакхаша йиш хилийтай аьтташ леладеча доакъошка кулгашна къахьега дезаргдоацаш керттерча даькъе болх віаштІехьйоккха а хьайбаш леладеча къахьегам аттача баккха а. Къаьстта дуккха хІамаш карагІдьннад укх тІеххьарча шерашка. Ялаташ кхелеча районашка массе метте поточни способагІа ялаташ чуйиделга віаштІехьдаьккхад. Цу гІулакха віашагІтехай деррига балхаш технологически лер тІара ца доалийтиш чаккхдаха йиш хулийташ йола машиний комплекс.

Производственни, культурно-бытовой, чуІе дукха цІенош хьалдаьд юрта боахаме. Алхха укх тІеххьарча 9 шера юрта боахамга дІахийта капитальни вложенеш 253 миллион сом да. Довзаргдоацача доалаш хувиаленнад къаьнарча юртий куц. Уж хинначa метте хьалъоатт хІанзарча тайпара общественни боахамех центраш а, культура дворецаш а, клубаш, больницаш, берий учрежденеш, тукаш а бытовой комбинаташ а йолаш йола керда дика доаенна нах баха пункташ. ХІанз дукхагІа йола колхозхой, совхозий болхлой сийдача паргІатача цІеношка бах, хІара цІагІа радио, дуккхача цІеношка телевизораш я.

Нохч-ГІалгІайчен юрта боахама къахьегамхоша чІоагІа кийчо ю В. И. Ленин вань 100 шу дизара баха боагІача тайпара накъабахара. Юбилея сийна шоаш тІаийца деккараш толаме кхоачашде лаьрхІа ба уж.

КЪОНА ГОРОДАШ-ЮБИЛЕЙНА

Хьалъеш я керда МалгІабек. В. Кроткина сурт.

ЯХЬ ШЕРАГІА ЯРЖ

Дукха ха йисаяц В. И. Ленин вань 100 шу дуза ди хьатІаккхача. Баьчча юбилей кердача толамашца белгалдаккха гІертаи къахьег коммунистически къахьегама кхоалагІа промысла коллектив. Кхоачашъяьй мехкдаьттен гаой яккхара диъ шера задани. ХІанз юбилейни шера тІаийца социалистически декхараш кхоачашдара низ ца кхобеш болх бу мехкдаьттахоша. Ер шу чаккхдалалехьа планал соагІа реализаци ергья 5600 тонн мехкдаьтта, хІаьта 22 апрель хьатІаккхоачаш — 1700 тонна.

«Іаьржа дошув» дуккагІа дакхара керда резерваш лех промысла коллектив. Инженерно-технически служба кийчъяь кхоь геолого-технически мероприяти чакхъяккхарах біаьш тоннаш мехкдаьтта делар шин скважино. Эшача боарамагІа тІоаиашка давлени хилийтар духьа скважинашка газ чуухийт. Цу гІулакхо торо хулийт планал соагІа денна буса 25 тонн мехкдаьтта даккха.

Ленински вахте дика болх бу мастерий Заруднев Ивана, Балаев Мутале, Мальцев Василе бригадаша.

А. АЛВОГАЧИЕВ,
«Малгобекнефть» НПУ кхоалагІча промысла заведующий.

Мехкдаьттага бода никъ

Юбилейни шера 42 эзар метр буруе тоха дезаш ба МалгІабекни мехкдаьтта лехараш. Из декхар кхоачашдеча дукха къахьега дезаш я тха бригада. Январь бетта № 899 йола буровой хьаенияй тхога вышкомонтажникаша. Пхи эзар метр кІоарга хила езаш я из.

Укх шера 4200 метр буруе тоха а 15 эзар сом кходе а доаш ленналдар бригада. ХІанз дика лел тхи гІулакхаш. Март бутт чакхбоалаш кхо эзар гаргга метр буруэ тохад, вешта аьлча, ах шера задани дика тІеххоачашъяьй.

Юбилейни вахте къаьстта дика къахьег бурулеттарий Льянов Беслана, Толтыгин Ивана, Галаев Іийсай сменаша. Заданеш 130—150 процент кхоачашдо цар. Бригада шерра яхь йоаржаьй хІамаш кхоабара, материалий а балха хан а экономи яра. Мархал кийчбара толашагІйола рецептура оттаяьй бригадо. хІаьта цо кхою дукха утяжелителаши химически реагенташи. ХІара остага доххалца болх байт.

ХАМУРЗИЕВ ХьамІьаш,
«Малгобекнефть» НПУ буруе деттача контора № 899 болча буровой начальник.

СИЙЛЕ ХИЙЛА ШУН, БОЛХЛОЙ КУЛГАШ

НИЯССА 46 шу хьалха, паййта шу даьнна зІамига сег волаш, балха вера со «Красный молот» заводе. Цу хана сона дукха хзовлар слесара говзал, хІаьта из тІехдика Іема а йор аз. Кхо шу хьалха пенсе вахавар со, цхьабакъда, заводах, сай коллективах, новкъостех къаьсташ цамогаш хета балха вера со хьалагІа хиначa инструментальни цеха.

Хоза я тха цеха, дІа-ихе мел хьежача хоза да. Дерриге а творчески а дега тоам хулаш а къахьега безам бовзІаргболаш да. Производственни культура лакха хилар корттердар лоархІ оаха. ХІаьта из чаша ца ялча дорт а дац! ХІана яьлча тха цех коммунистически къахьегама сийлен цІи лелаеш я.

...Сай хазара. Балха уйла йиче сона дегадех 1922 шу, со балха веча шу. Цу хана болхлоша доккхал дора шоай производствен шерашь, цу культура йиздулаш латташ хилаpex, Ленина хьайтахача тайпара промышленность социалистически новкъе йоалаш хилара.

Советски Іедал дадалаь зІамига аккустарни предприяти тийнай из. Ерригa завод цхьан эдаме чукоашай хиннай, механически, кузнечни, чони цІастен леладу цехаш мара хиннияц. Кхоалам кІаи лаьттаб паровой ий. Станокашка балх байташ хиннаб 25 говра-низ болча моторо, оборудовани тишъенна а иест-хаста йоташ е хиннай. Цхьанне біаьга хиннай, моцала ца болла мара хиннадац болхлой аьалани. Иштта хиннад цу хано вахар...

Со балха вена за болхлоша хьинар ца хьедош керда порядкаш уттаю, керда производственни отношенеш тьаю тха яр. Заводе хьаукар дикагІа йола оборудовани, производственни процессашта механизаци е болабеннабар. Соно гуш эргаьнлар тха завод. ХІана из, вайна массанна а ма тера, йоккха, дика хийнъь предприяти я. Заводе я 16 цех, хІаьта нефтеаппаратурни цехах заводдара завод ший. Дийзза віаштІардаь цІенош массал лакха а из. Цига болх беш а низ бола мостовой подъемни краны, автоматически заганетиши лоала гатта машиниш, эггара толашагІйола оборудовани. ХІаьта укхаза латтар санна низ бола пресс дукха яц вай махка а. Цу тайпара а кхьбела цехаш а.

Советски Іедал даьннача хьалхарча шерашка капиталистически мехкашкара чІош цхьайола оборудовани хузъийтар тха заводо. Цхьабакъда хІанз оаха арахоца машинаши оборудованиши кийю Европа, Аза, Африка, Америка 25 махка. Порьшнина цІи хеза а чІоагІа хоаттам а я «Красный молот» тьаю цементировочни агрегаташ.

Низ бола социалистически индустри тьахьэзалле аьнна Ильича дай васкет кхоачашдаьд вай болхлой классо. Из кхоачашдечъ шоашкара доагІа даьнъ леъцад краснемолотовцаша а.

Цхьабакъда уж доккхий декхараш кхоачашдулургдацар шоашта тІелатта баттохкам кхетабеча а Даьхе баькъенца цхьаьнкха тапе а ца хьоавечa мара. Уж нах сийленца чакхбаьлар Сийлаэль-бонкхача Дай-махка тІема салонах, керда чакар хьаххоллаш турпалан гой. Дай-махка тІема салонах... Мичара узар церна низ а хьинар аІ Из тоам къахьийгар цар. Мичара узар церна низал низ а хьинар аІ Из тамр баьчча васкеташ кхоачашдара хаиль гІеттадьча вай ленински коммунистически парта.

Масалаш лоза гаьна вала езаш. Хьаицарга вай тха цех. ЦаІ массашна тІехье — массалар цхьаннанна тІехье — из я тха дешка. Хьалха латтача, опыт йолча болхлоша новкъостал ду зІамагІчарна. Хьайна латтача, опыт йолча болхлоша новкъостал ду зІамагІчарна. Балха хаьах бизза пайда эца Іомабу уж, кхьанкъаь рационализаторски предложенеш. Дуккхача коммунистически къахьегама ударникаш кхоачашдаьй шоай пятилетка. Царех ва токарь Ю. Копылов, слесарь Х. Хизриев, заточница Н. Галкина, слесарь Н. Смагина, шоай кхоачамбале сменашна норма 150—200 процент кхоачашде цар. Цар массашна а 150—200 процент кхоачаше сменни нормаш. Цаьца майсбола гІорташ къаьхьер массана а.

Хьалха хиннарашта тара бац тахарчарa болхлой! Уж ба лакха культура йола нах, цар доттагІал леладу книжкаца, театраца. Царна хоа тІеадана бола ба а сийрдама селаІа а.

Зиенаш тІакхуаш ба хатиртой, уж дешa багІа сейрийнарча школашка, техникумашка, институташка.

Укх поагача статья тІа дийца ництбад заводе хиннача доккхий. Уж поаганъа статья тІа дийца ництбад заводе хиннача доккхий чу кхоачамат, цхьабакъда, къаьстта гІадаутиш да болхлой эккар оргача кхоачамат, цхьабакъда, къаьстта гІадаутиш да болхлой эккар оргача кхоачамат, вешта аьлча, уж эккарг книгаш... Нагахь санна хьалдолар, ожалаш хулалехар, хьакхташ лекхдалар, хьашт а гІо лоху цар карегІача. Цар нахе хина низ бола горз классови солидарности раваьнгІа цар кара хина низ бола герз классови солидарности рабаьнгІа цар кара хиннай низ бола ... праведствии культура лакхьадар да тІа бола віаштІехьбоакха хьр, производства культура лакхьадар. ХІанз «Красный молот» болх беш ба ІІеза инженерашна техникашна, лакха квалификаци йола болхлой.

ХІанз «Хьалха болаш производство резерваш дикагІа пайда эцара эцаме» рейтинг чІоагІъяреи» хьажьтьола КПСС Центральни Комитета, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК хьалха Комитете, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК хьалха дуаа тха заводе віашагІъелача комиссега шоай предложеш, практически рекомендацеш дІачутел беналоше. Цо хьиттоа практически рекомендаци дІачутел бонялоше. Цо хьиттоа производствана технически прогресс яр, хІамаш кхоабар, къахьегама дисциплина чІоагІъяр санна доле лоархІама декхараш кхоачашде а тха коллектив низ дІахоттаргболаш хилар.

Соно, къаьнача балхлочов, къаьстта дика хет оаха дІаделладо гІулакх кийса а диза а чакхдаккха, предприяте а коллектива а сийлен дакха лоаттІад. Ильича васкеташ кхоачашде къона болхлой кийча хинар. Цар фуннагІа а дерга, церна дулургдоацаш цхьаьнна хІама а дац! ХІаьта из уваьттердар а да; ленински эстафете новкъе кийче а тхо дІалу, цо из сий цо доладеш чакхйоаккхаргхиларх дот тийше а йолаш.

Н. ХИРНОВ,
«Красный молот» заводе инструментальни цеха слесарь.

«СЕРДАЛО»
2-гІа оагІ. 7 апрель, 1970 шу.

Цифраши факташи

Советски Іедал шерашка чІоагІа дегІаенна промышленни производство а йолаш йоккха индустриальни район хиннай Нохч-ГІалгІайчох. 1913 шера арахецачул кхаьмчул 92-зза дуккагІа продукци арахоц хІанз республика промышленностьо.

* * *

Вайну дІаьхьача махка къаьнагІа йола мехкдаьтта база я Грозный. Мехкдаьтта доаккхинга — республикина халкъа боахама корттера дакъа. Укх юбилейни шера 10 миллион тонн «Іаьржа дошув» пургда Нохч-ГІалгІайчен мехкдаьттахоша.

* * *

Хьалха мехкдаьтта чакхдоахаш шира наьхІ кубош бетарах мара ца хиннача, Грозне болх беш я керда йоккхий мехкдаьтта чакхдоаха заводаш. Цар арахоц чІоагІа лоархІама продукташ: оцатой, спирт, полиэтилен, кхычараш.

* * *

1913 шерарчул 1000-зза дуккагІа продукци арахоц хІанз машиностроении металлообработки заводаша. Цар арахоц насосаш, тракторни прицепаш, автогаражни оборудовани, машинструменташ, трансформаторни подстанцеш, кхычараш юкъе автоматаш. Продукцехь дукха тайпаш довзаш даьнна дІахьажаьйт.

* * *

Советски Іедала шерашка чІоагІа дегІаенна химически промышленность. Керда хьаеннад консерваш, дулх, шура, шекар, чкъаьгІар доаккха доакъош. 1969 шера республика болх беш йолча 43 предприяте 1913 шерарчул 342-зза дуккагІа арахийцай инчен продукташ.

* * *

Нохч-ГІалгІайчен халкъа боахам дегІабоалабара дукха рузкъа дІаухийт капиталовложенеш. Советски Іедала шерашка цу гІулакха хьожадаьд 2,7 миллиард сом. Керда хьаеннад энергетика, машинашъю, мехкдаьтта чакхдоаха, химически, газови, кхычан, ойлача промышленность, гІишлошьяча индустре доакъош.

ІИЛМАХОША — ПРОИЗВОДСТВАНА

Мехкдаьтта лохьараша, химикаша, буруе деттараша Грозне Іилма-тохкама институтий, проектни бюрой Іилмахоша ду новкъостал, церна карагІдувла тІулаккхаш дика довзаш да. Шоай балхах Іилмахоша дуца материалаш лохехьа кепатох оаха.

КИЙЧЪЯЬЙ ГРОЗНЕ

Ф. МУСТАФИН,
ГрозНИИ Іилма-технически отдела начальник

В. И. Ленин вань 100 шу дизара накъайоагІаш тха института коллектив дукха балхаш даьд мехка а вай республика а мехкдаьтта доаккхачеи химически промышленносте технически прогресс сихъяра. ГрозНИИ проектах хьалъеш дукха промышленни объекташ я вай мехка массе моІиге. Соцах хьалъеш а яьккха болх бе йолаялийтай г. Ангарскера комбинировани мехкдаьтта чакхдоаха установка — Цу тайпара установка вай мехка эггара хьалха хьалъяьй. Проектни моцностагІа болх бе йолаелча шера 9 миллион сом цІена пайда бергба цо.

ГрозНИИ Іилмахоша ВНИИНП коллективаца цхьана Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоахача заводе тохкам а баь хьаьяь АШНЦ-1 яха керда катализатор. Дикка дуккагІа бензин даккха йиш хулийтаргья цо. Тха коллективо хьеш латт цул а пайданегІа йола «Ценар» яха цхьаькха катализатор.

Новополоцка, Рязана, Ярославле мехкдаьтта чакхдоахача заводашка болх беш я ГрозНИИ кийчъяьча технологех электрически поле мехкдаьтта продукташ цІенъю установкаш.

ВНИИНП дакъа а лоацаш тха института Іилмахоша Волгоградски заводе болх бе йолаялийтай мангышлакски мехкдаьттах геттара а дика дистиллятни остаточни даьтташ хьадоаха вай мехка промышленни хьалашка эггара хьалхара йола комплекс.

ДІадахача шера ГрозНИИ коллектива кийчъяьча керда методех баьнна пайда 22,7 миллион сом ба.

Юбилейни шера оаха хьаьяй цеолиташ, крекинга катализатораш, цІена парафин яккхара йола керда технологически процессаш.

МЕХКДАЬТТАХОШТА ДОЛЧА НОВКЪОСТАЛА

Б. ГРАЧЕВ,
«Нефтегазпромавтоматика» СПКБ корттера инженер

Мехкдаьтта доаккхинга промышленноста эггара халагІчарех доле дакъа да. Цулухьа чІоагІа лоархІаме да цига механизаци автоматизаци юкъехьар.

Мехкдаьтта доаккхачен скважинашта буруе тохачеи деча балхашта автоматизаци яра теркам тІабахийта къахьегаш ба «Нефтегазпромавтоматика» специальни проектно-конструкторски бюро Іилмахойи инженерашы. Нохч-ГІалгІайчен мехкдаьтта промыслашка юкъейихьа цхьайола автоматически устройствеш, прибораш хьаьяй цар. Царех я автоматически дебитомераш, ГМ-4 яхе телемеханически системаш, давлени юста прибораш, хин насосни станцей автоматизаце аппаратура, кхы дуккха яраш а.

ТІагІертта дІахо а творчески къахьегаш ба тха Іилмахойи инженераши. Укх шера буруе деттача цхьан конторе тохкам бергба буропойшта диспетчерски телегІахьожам беча КУБ-1 яхача аппаратураш. Из промышленносте юкъехьаро шера 160 эзар сом пайда бергба. Денне буса ши эзар тоннага кхаччалца мехкдаьтта дуча скважинашта кийчъеш латт групповой автоматизировани установка.

Укх тІеххьарча пхаь шера специальни проектно-конструкторски бюро коллектив кийчъе а яьбалха юкъейихьай 25 миллион сом пайда беина 27 тайпа прибори автоматизаце средствеш. ХІаьта укх юбилейни шера тха Іилмахоши инженерашеи баьча балхо 17,8 миллион сом пайда бергба лаччахьалкхенна.

ПРОЕКТИРОВЩИКИЙ ТОЛАМАШ

С. МАКАРЬЕВ,
«Гипрогрознефть» институти директор

Мехкдаьтта чакхдоахача промышленноста гІишлош технически документацеца хаинахьа Іалашъе, проектировщиктий къахьегам дикагІа віаштІехьбаккха, цар квалификаци лакхъе, къахьегама овсарле лакхъйоа йолча ерригача торонех бизза пайда эца, баьна социалистически декхараш тІайишалар тха коллектив В. И. Ленина юбилея сийна.

1969 шерев укх шера хьалхарча кварталех итогаше къахьоах уж толамаца кхоачашдеш хилар. Проектно-тохкама балхаш дара план 102,8 процент кхоачашъяьй соаяна, хІаьта укх шера кхаь бетта — 103 процент.

Мехка мехкдаьтта чакхдоаха промышленность дегІайоалаеча доккха дакъа лоац тха института коллектив. Масала, Ангарски, Ферганскт, Рязански мехкдаьтта чакхдоахача заводашка болх бе йолаялийтай хиаш даьтташ цІенду установкаш. Ново-Горьковски Ферганский заводашка продукци арахецаш а кІоарга депарафинизаци ю этанови блокаш. Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоахача заводе хьалъяь йоалаш латт газофракционирующи ши установка, хІаьта А. Шерипова цІерагІча нефтемаслозаводе — Советски Союзе эггара йоккхагІйола парафин арахецаргдола комплекс.

Цу ерригача установкай проекташ «Гипрогрознефть» институте оттаяьй, хІаьта цар технико-экономически хьокхамаш лакха а да.

Цул соагІа халкъа боахам дегІабоалабара боккха лоархІам бола кхы а дукха проекташ оттаяьй оаха.

1970 шера 25 марта Москве новкъоста Н. А. Косыгина председательал а деш Павлодарски НПЗ хьалъяра проектни задани чІоагІйир Советски правительство. Цига лакха мах бир йоккхача коллектива баьча балха.

Оаха дуьчох а де лерхІачох а дукха дувца йиш яр. Цхьабакъда лаккхехьа вай дийцачо а хьахьокх «Гипрогрознефть» института коллективо гІишлош технически документацеца Іалашъяра хьинар ца кходеш къахьегалга.

ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕСС СИХЪЯРА

В. РЕПИНА,
«СевКавНИИ» Іилма-технически отдела начальник

Вай республике «Іаьржа дешув» доаккхаяга дегІадар 5—7 эзар метр кІоарга доалдача мехкдаьтта буруе тохарца дувзаденна да.

Производственникашца цхьана тха института коллективо кийчъяьй 6—7 эзар метр кІоаргача а тоалкхие геологически хьалаш долча а скважинашта буруе тохара технологи.

Дукха балаш даьд буровой растворий дикаъ лакхъяра тІадерзадаь. Хьа а я балхе юкъейихьай КССБ-4, ОССБН яха реагенташ.

Обсадни бурильни колоннаш хайаа хьалха йоха ца йоахийтара института кийч а даьд юкъе а дихьад протектора гІозарех. Обсадни колоннаш лаьттагІа Іочуйоахийтача хана уж віашагІоттеш мел низ тІабахийта безе хьехьокхаш йола моментомер хьаиро дикка віезагъяьй аварех. ХІанз из серийно арахец Грозненски ремонтно-механически заводо.

Тха коллектива кийчъяьй одношарошечни остай конструкци. Трехшарошечни остал 2,5-зза дуккагІа буруе тоя цар. Іилмахошеи инженерашеи тохкам баьб йоккхача давленеца газ тІоаиашке чу а укийташ мехкдаьтта дуккагІа даккхара йолча кердача метода.

Лоацца аьлча дІадахача шера института коллективо кийчдаь кердадараш юкъедихьаро 19,5 миллион сом пайда баьб лаччахьалкхенна.

Юбилейни шера СевКавНИИ Іилмахоша дІахо а белхаш дергда мехкдаьтта дуккагІа даккхара, технически прогресс сихъяра тІадерзадаь.

БАРТТАЙНАЧА ДЕЗАЛЕ

ШОВЗТКЪА шу даьннад республике къаьнагІа долча боахамех цаl — «Грозненский шурий» совхоз віашагІъелла.

Боахама къахьегамхоша доккхийча лаьтташка хьалкхеду ялат, баьцадараш, сом. Цига доаккх дулх, шура, фуаш, тха. Грозненски района дерригача боахамашта юкъе эггара дуккагІа продукци йоаккх совхозо.

Дохаргдоацача интернациональни доттагІала, вошала, советски патриотизма уйланца базаш а къахьегаш а ба цига нохчий, украинцаш а гІалгІай а, белорусий, эрсий эрмалой, хІирий, жугатий, гуржий, черсий, азербайджанцаш, дагестанцаш. Цу массеиена а дегардар цаl да — кхашкеи фермашкеи, мастерскешка а гараже а, объекташ хьалъеш латтачеи культурно-бытовой учрежденешкеи хьинар ца кходеш къахьегарца коммунистически общество хьалъяра, шоай боахама экономика чІоагІъяреи цун рентабельность лакхъяреи гІулакха юкъе шоашкара доагІаш дола дакъа лоацар.

Аьлча кхоачам ба, пятилеткаx дІадахача укх диъ шера совхозо шоай производства дерригаш а хІаиза дала аьнна долча доакъошка пайдаш яь хилар.

ХІаьта кІала В. И. Ленин вань 100 шу дуза ди гаргакхоачаш латтача хана а, совхоза партийни комитето (секретарь В. Ф. Грушницкий), боахама администраце (директор Д. Б. Шаго), болхлой комитето (председатель А. С. Сидивонов) дукха хІама ду дерригача хьокхамашта пятилетка хана хьалха кхоачашъяр духьа лелаеча яхье социалистически декхараш кхоачашдара боахама йоккха, дуккхача къамех латта коллектив ояргІаккхара.

Дуккхача къамех латтача коллектива доттагІал доларгдоаш хилара гешка ду кхашкарчеи фермашкарчеи къахьегамхоша цІаккха хьинар лох ца долийташ боле беш хилар хьахьокхаш долча масалаш.

Хьаэцаргва вай, масала, тракторист Иван Анисимович Скорин. Из совхоза ветеран ва. 35 шу соагІа ха я кхашка гІолла трактораш лелаеш из вола. Цхьан хана «фордзон» лелаеш вар из, хІаьта хІанз цун говзача кулгашта бе доалл низ болча С-100 ко. Шийна балха нормаш кІара денав 150—200 процент кхоачашъю цо, цІенея дикеи болх а беш. Иштта мара болх бе хаш ветерано-механизатора.

ХІаьта хьаэцца Далиева ПаьтІамат — доярка. Ханна зІамига саг я из — 20 шу соагІа мара доацаш. Цхьабакъда, шоай ферме из ларкІа а йоагІаш лоархІ эггара дикагІа. Ше детташ леладеча доахана групперча хІара Іаттагара шерра шера 3500 соагІа килограмм шура йоакх цо. Шийна хьинар ца кходеш къахьегаш хилаpex сий а даь, комсомолка Далиева Ленински комсомола 50 шу хизара хетаьча ВЛКСМ ЦК юбилейни Пленума балха юкъе дакъа лаца яхийтар.

Къахьегама хьокхамаш дика да гІалгІачун, коммуниста Матиев Заге. Из комбайнер ва. 12 шу даьннад Заги шийна кема лехаш вола. ХІаьта ялаташ чуэца доладеннача хана цхьа да дегІац цо ялаташ хьакхара нормаш 120—130 процентал кІезигагІа кхоачашъяь.

Барт тайна, цІечa хьва а віашин новкъостал де кийча болаш къахьег совхозе Къахьегама Шеча Байракха орден лелаю эрсий Клавдия Дмитриевна Тотьева, доярка, нохчо, Ленина орден лелаю Амаева Асими, мехмастерскойра слесараша коммунисташа немца В. Вотер, дагестанец Гадтиков Махьмад, тракторист гуржа Илуридзе Алексей, комбайнер азербайджанец Мехтиев Шамиль, дукхха кхыбараш санна болча производстве тъалхалттараша а.

Шаккха а гІалат ца воалаш дуккхача шерашка совхоза бухгалтерева кулгалдеш хьаьсагІа черса Анатолий Иосифович Монхелов. Совхоза участкови больнице хІара увхочун терко еш а цуна фу эш хьожаш а ва керттера лор ассириец Анатолий Петрович Осипов. Победенски юрта Совете массаза а безаме тІаэпартда шо исполкома секретарь йолча эрмало Анна Иосифовна Авалова.

Итташ а біаьш а долладе йиш яр тайп-тайпарча къамех болча наха, цхьа барт хиина віашагІа а кхийтта къахьегарца шоай дерригa низ, опыт, знанеш дуккхазача Даьхен кхаза, хьамсарча Коммунистически парте гІулакха дІателлаш хилар хьахьокхаш дола масалаш.

А. РЫТЬКОВ,
КПСС Грозненски района инструктор.

ТОЛАМИЙ НОВКЪА!

„IАЬРЖА ДОШУВ"— ДАЬХЕННА

ГРОЗНЕНСКИ мехкдаьтта промышленни район вай мехка къьнаг1чарех я. Из сихха дег1айоалаяра В. И. Ленина боккха лоарх1ам беш хиннаб.

Баьчча уклаьнет хкоечаш а еш, грозненски мехкдаьттахоша хьикар ца кхоеш къахьийтад т1емо бокабаь бовхам тоебеш. 1920 шера «Iаьржа дошув» луш хиннад керда 60 скважина, х1аьта 1922 шера 1913 шера даьккхачул дукхаг1а даьккхад из. Юхаметтаоттайар мехкдаьтта чакхдоаха заводаш. 1918—1920 шерашка къулбехьен эрсий контрреволюцеш гера бо я лелла турпала къоасам лоаттабарахи мехкдаьтта промышленность юхаметтаоттайарахи 1924 шера Цlеча Байракха т1ама орден елар грозненски пролетариата.

Республика мехкдаьтта промышленность дег1айоалайра доккха т1о дир Грозненски мехкдаьтта институт хьеелларо. Цига дийшача дукхачарех хилар цlи хеза 1илмахой, боахама кулгалхой. 1925 шера Грозне в1ашаг1ъеллар проектни бюро. х1аьта 1928 шера цох вай мехка эггара хьалхара мехкдаьтта отраслевой 1илма-толкама институт дир.

Мехкдаьтта доахарий, из чакхдоахарий, 1илмахой, проектировщикий беррига болх т1абераабьбар мехкдаьтта доаккхалга эргадаьккха толдара.

Хьалхарча пятилетка шерашка реконструкц я яьпаар мехкдаьтта промышленность. Технически база овлангара деиз товярах, болалошен специалисташен творчески къахьегарах иши шераи их шераи хьалхара пятилетка кхоадашйир республико. Цу йоккхача коталои лакха мах бир мехко. 1931 шера 31 марта Ленина орден елар грозненски мехкдаьтта промышленноста. Цу шера 8 миллион тонн мехкдаьтта даьккхар вайцига.

Мехкдаьтта доаккхача промышленноста технически реконструкци ядо сиздир скважинашта бурув тохар. 1933 шера бурув деттача мастера А. М. Рябова эггара хьалха в1ашт1ехьдаьлар становаша бетта 300 метр к1оарга бурув тоха.

Дукха ца алалехь бетта 2005 метр бурув а теха ерригсоюзни рекорд оттайир бурув деттача мастера Д. В. Тулаша. «Грознефта» промыслашка хьахиина дукха технически кердадараш шерра д1адаьржар мехкдаьтта доаккхача мехка кхыча районашка.

Пятилетка шерашка реконструкци йир грозненски мехкдаьтта чакхдоахача заводашта а. Грозненски химикаш бар термически крекинг 1илман лард кийчъярашн из промышленноста юкъейихьяраши, 1929 шера Грозне къаьнаьй термически крекинга эггара хьалхара установка. Цул т1ехьаг1а дукха хьалйир цу тайпара установкаш. Иштта хьахилар автомобильни бензин хьаду Советски Союзера эггара йоккхаг1йола производство. Цу хаина реконструкци а еш эргайоахаш тоайора кхыйола технологическа процессаш, шерлора арахецача мехкдаьтта продуктай ассортимент.

1940 шера мехкдаьтта даккхарген из чакхдаккхарген диллача СССР-е шоллаг1ча моттиге ел Нохч-Г1алг1айче.

Сийлахь-боккха Даймехкан т1ом лаьттача шерашка фронт мехкдаьтта продукташца 1алашъеш бар грозненски мехкдаьттахой. Т1ом болабеннача хьалхарча цхьан шера мехкдаьтта доаккхилга 60 процент д1асамдаьккхар Малг1абика къахьегамхоша, цунга хьежжа дукхаг1а арахийцар мехкдаьтта продукташ а. План толаме кхоачашъярахи мехкдаьтта дукхаг1а даккхарахи Ленина орден елар «Малгобекнефта» цхьоалаг1ча промысла, х1аьта Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода — Къахьегама Цlеча Байракха орден.

Т1емо ч1оаг1а зе дир республика мехкдаьтта промышленноста. Промыслаш йохаьяр, цхьайола установкаш кхычахьа д1аяхьа йийзар. Цхьабакъда, моастаг1а Къилбаседа Кавказера араккосаше а сихха юхаметтаоттайир мехкдаьтта промышленность. Болх бе йолаллийтар буровойш, промыслаш, заводаш. Сиха дег1аухар мехкдаьтта даккхарен из чакхдаккхарен темпаш.

ЦХЬАБАКЪДА къаьстта ч1оаг1а дег1аера республика мехкдаьттан газовни промышленность шоаьткъен иттлаг1ча шерашка. Бурув деттарашка кхычар низ бола буровой, насосашн цементировочни агрегаташ, дукхача секцех латта турбобурши, 53 метр лакха йоля керда вышкаш, спуско-подъемни операцешта комплексни автоматизаци механизаци яь установкаш. Цо торо хилийтар 1956 шера бурув тоханга 1946 шерарчул 3-зза дукхаг1а сихде.

1956 шера Карабулакен Ачалкхой майдашка лакхерча мела т1ара мехкдаьтта хьалхара х1еж техар. Цо дьаьлехкар Нохч-Г1алг1айчен ченашка дукха «Iаьржа дошув» долга.

Т1ом чакхбаьннача шерашка мехкдаьтта чакхдоахача заводашта реконструкци модернизаци йир. Дика продукташ арахецо йиш хилийтар керда прогрессивни процессаш юкъейихьяро.

Мехкдаьтта доаккхен из чакхдоаккхен промышленность ч1оаг1а дег1аярах хьахилар керда дакъа — мехкдаьтта хими, 1954 шера Грозненски химически комбинате болх бе йолаллийтар фенола-ацетона, синтетически спирта, цул т1ехьаг1а полиэтилена, синтетически дубителий производстваш.

Къаьстта сиха дег1аух республика мехкдаьтта промышленность укх т1ехьарча шерашка. Нагахь сана шоаьткъен итталаг1а шераш юкъехкхьачача хана вайцига 2,5 миллион тонн мара мехкдаьтта доаккхаш хиннадеце, д1адахача 1969 шера 18,5 миллион тонн даьккхар. Цунга хьежжа алсамьаьннай мехкдаьтта чакхдоахачен химически промышленноста продукци а. Укх т1ехьарча хана эргайоахаш тоаю технологи, къайнара оборудовани хувц кердачунца, юкъехкуш керда процессаш.

Вай промышленноста хиннаца 1илма-технически революци д1адех мехкдаьтта продуктай дикал лакхъяр. Цудухьа юкъеяхьа йийзар шоллаг1а процессаш. Цо лакхйир арахецача автомобильни бензиний дизельни доагорен дикал. Прямогонни бензинашта риформирован ю хьалхара установка болх бе йолаьлийтар Грозненски нефтемаслозаводе. Укхаза хьалъеш латт дизельни доагорашта карбомидни депарафинизаци ю установка. Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоахача заводе кастта йолайолийтарг ба центральни газофракционирующи установка...

В. И. Ленин ваь 100 шу дизара сийна яхье баьнначе Нохч - Г1алг1айчен мехкдаьттахоша хаиал хьалха кхоачашьнай 1970 шера хьалхарча квартала план. Соахк цу хана даьккхачул 585 эзар тонн дукхаг1а даьккхад мехкдаьтта.

Пятилетка т1ехьарча шера план 7 ноябре кхоачашъе лаьрх1ад «Грознефта» объединене. Из де в1ашт1ехьдаргда керда технически технологи юкъеккхаьяра чотах, мехкдаьтта даккхарен скважинашта бурув тохарен процессашта автоматизаци механизаци яра чотах.

Хьат1айоаг1ача пятилетко республика мехкдаьтта доаккхачен из чакхдоаккхачен промышленноста болхлой къаьстта доккхий декхараш кхоачашде дезаш ба, 1970 шера 23 миллион тоннага д1аккхоачаргда хьадоаккха мехкдаьтта.

Иштта сийлен декхарш да мехкдаьтта чакхдоахараштa хьалхашка латтараш. Технически прогрессал т1ехьоюсаргйоацаш овлангара деиз реконструкци е еза Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача промышленноста. Х1аиз йолаш йолча дукккача установкашта меттел хьалъе еза автоматизаци я, кердача оборудованеца кийчъяь низ бола атмосферно-вакуумни установкаш. Дукха я дукхаг1а арахецаргья парафин, хьалъергья т1ехдика дистиллятни даьтташ ду комплекс.

Нохч - Г1алг1ай мехкдаьттан мехкдаьтта чакхдоахачен промышленноста болхлоша къоабалъяь т1аийцай КПСС ЦК декабрьски (1969 шу) Пленума материалаш, КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК письмо. Производство дег1айоалаяра, цунна технически прогресс яра, х1аман кхомбара, экономе режим ч1оаг1ъяра, къахьегам 1инман ларда т1а в1ашт1ехьбаккхара, дисциплина ч1оаг1ъяра наькъаш лехаш ба уж.

Къахьегама овсарла лакхъярга пугаш я шакински химически комбината метод. 1970—1972 шерашка из прогрессивни метод «Грознефтехимзаводы» объединене юкъейоалае а д1ахо дег1айоалае а лаьрх1ад.

Массехк ди мара дисадац сийлахь-доккха юбилей хьат1аккхача. Кердача толамашца из дезде кийчлуш ба вай мехкдаьттахой, мехкдаьтта чакхдоахараш, химикаш.

А. ИСТОМИНА,
КПСС Нохч-Г1алг1ай обкома мехкдаьттан химически промышленностен отдела заведующе декхараш кхоачашдер.

КЪОНА ГОРОДАШ—ЮБИЛЕЙНА

Тха къаьна завод...

Эггара хьалха Наьсарен цlи мехка д1ахазийтар тха къаьна мельзавод я. Хьалхаг1а з1амига кона цхьа элеватори мара х1ама хиннац укхаза, бакъда, в1аиз эггара низ болашаг1а йолча заводаца къоаса йиш йолаш я из. Д1ехдеиад цо, низ беннаб. Хьалхаг1а лакхаг1а, йоккха хийттача цу элеваторах дош хетац цун юкe г1олла урагIа ихача низболча корпусашка, объекташка хьежача, шерденнача ковнага хьежача.

2400 центнер продукци арайоел цун цехашкара д1ара дийнахьибуса. Укх пятилетки дий шера, болхлой кхы 1от1а ца кхеташ кхоза лакхъеннай завода производство. Цу г1улакхо хьахьокх мел вргалонаш хиннай тха предприяте, мел керда механизмаш, оборудованиш оттаяьй, мел лакхъеннай къахьегама овсарла.

Кастта оаха укхаза д1аоттаергьа хьора салеш ше д1а-хьа а кхухьаш 1одехкаргдола низ бола керда машина. Цу ше йоттаргьа вагонаш а. — Хьалъергья керда 36000 тонн чуйодаш йола элеватор.

Укх шера планированни экономически стимулированни кердача системаг1а болх бе йолаеннача тха предприятена ч1оаг1а накъадаргдолаш г1улакх да из.

Гарга г1ертача Ленина юбилея денош в1алла ца хиннача тайпара айдинд тха хьинар. Касткаста тха цехашка, участкашкаго йиш я к1ай халаташ т1а а дийха вагонаш йотташ, кхыдола болхаш деш бола тха кулгалхой, конторa болхлой. Уж да ленински субботникаш. Тхоай завода сий лакха доаттаде лоа тхона.

Шортта ба хьоккам тела, кхыбараш оарцаг1бала хоаш бараш: ободцикаш Евлоева Наисат, Колоев Хьусен, Алиев Курбан, слесараш Точиев Мурад, Мальсагов Джамарза, Пугоев Махьмадгири... Бийца вареий уж.

Тха къоначa городе предприятешта юкъе сий лакха доаттадеш хургья тха завод касса хана а.

М. ЕВЛОЕВ.
Назраньерча мельзавода керттера инжинер.

Наьсарерча трикотажни фабрике дика болх беш я кеп. Боршевская керте латта бригада. Март бетта планаш совг1а 11 эзар сома продукци арахийцай. Юкъера лаьрх1ача х1ара сменаг1а нормаш 130—140 процент кхоачашъю болалоша Точиева Маремас, Могушкова Хьаинфас, кхычар.

СУРТА Т1А: М. Точиева, Хь. Могушкова.

М. Плиева сурт.

ДЕЗАГIА ДОЛА ДИ

Завода дог, оал тха механически цехах. Цу цlера чулоацам укх тайпара ба: х1ама ца эшаш ерригa производственни участкаш тха цехах «пхьиаша» доалхаш я. Тха кулг леларга хьежжа мара болх хьабе йиш яц кхычар, тхога г1оле чакха а ныне мара д1аккхачац продукци юххера из арахецарашка а.

Хьажал, мел бехктокхаме декхар да тха коллектива хьалхашка латтар. Завода къахьегам мелбелча эггара хьалха тхо дагадох, тхох бехк бовцкх. Цудухьа тхоай цеха сий лакха я лоаттадеш, къахьега г1ерт тхо, къаьстта укх юбилейни дезача шера. Кварталан ледини кхоачашьяьй 107 процент.

Ц1енхаштта дийцар оаха из дош дукха ха йоацаш КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК письмоно хетаь хиначача тхоай цеховой парторганизаце йиллача собрание.

Дукха ба тха цеха х1анз г1алат доцаш продукци д1ателараш. Церох ба из дика г1улакх эггара хьалха д1адоладаь токараш Асимен Махьмад, Шадыжев Хьасан, Хабриев Махьмад, Аушев Хаусен, дукха кхыбараш. Т1ехь - т1ехьаг1а сийрдаг1а лоталуш боаг1а цу г1улакхах йолча яхь сийг.

Укх т1еххьарча б1аь шера юкъе белгалйеш ер цу да, цу миьа мел хиннача деноштa юкъе белгалде дезаш 22 апрель да. Ч1оаг1а теркам т1абаьийта кийчлу тхо цунна. Цу дийнахь тхоай къахьегама овсарле ц1аккха да хиннача тайпара лакхъе дагa да тхо. Лаьрхх1а цу г1улакха хетаь совещани хиннай тха цехе. Х1ора болхлочо хов цу дийнахь шийфу де деза, мишта къахьега деза. Цехе хьалтехад Ленина субботника чулоацам хьабувца плакаташ, лозунгаш.

Я. ЧАХКИЕВ.
Назраньерча Алиев Г1апура ц1ерагIча «Электроинструмент» завода цеха начальник.

СИЙЛЕН ЦIИ ЛЕЛАЕРАШ БОЛЧА

ИШТТА КЪАХЬЕГ ОАХА

Баьчча юбилея сийна т1аийна декхараш толаме кхоачашду тха цехо. Масала, биь бетта план 25 апреле кхоачашъе дош делладар инженер В. В. Базалеев керте латтача коммунистически къахьегама участка коллективо, х1анзе а гуш да из итт де хьалха кхоачашдергхилар.

Иштта дика болх бу А. Матросова ц1ерагIча № 15 йолча коллектива технологаша а. 1969 шера шоллаг1ча ах шера итогех Ерригсоюзни изве шоллаг1а моттиг яьккхарах цхьан преми а еннай царна. Массарена хьалхе телаш цига болх бу коммуниста Мастребкин Николаи, комсомолкас Огашева Зоис, кхычар.

Производства ерригача торонк пайда а эцаш творчески къахьег коммуниста Маршакс Александр Гаврилович кулгалдеча № 13 йолча установка.

Массехк дош арга вай тха рационализаторех. Соахк 50 предложени лургья аьяна дешар т1аийнача мар кийчйир 65. Цо шера 42 эзар сом пайда бир. Дикаг1йолча рационализаторех лоарх1аш ба механик Бутов Станислав, операторaш Сырников Василий, Хасанов Салих, слесарь Сычев Николай. Х1аьта цеха начальника заместитель Гуменюк Сергей Трофимович «Грознефтехимзаводы» объединене дикаг1йоала рационализатор лоарх1аш ва.

Дика чакхъьякхай тха цехо юбилейни шера хьалхара квартал. 21 марта кхоачашьяьй кхы бетта план. Заводской комитето февраль бетта итогех хьалхара моттиг хьожаяьй тха цехан № 15 йолча установкашен. Укх шера планал совг1а б1аьш эзараш сома мехьа продукци арахийцай оаха. Цехе порядок еш, кое ц1ендеш массехк субботник даьд.

А. МУЛИН.
В. И. Ленина ц1ерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 2 йолча цеха начальник.

Цифраши, факташи

Сийлахь - Йоккха социалистически революци хилалехьа дикаг1а болча алоргоша деинза Iама эзар ... кьерста ч1оаг1а ... хьалхарашта. Х1анз Нохч-Г1алг1айчен колхозий, совхозий, ... боахамий доалахьа миллион совг1а гектар ... боахама угодеш я. Советий 1аьдал эттача деиз в1ашаг1ъехкай низ бола колхозаши совхозаши. Республике я 31 колхози 52 совхози.

* * *

Революци хилалехьа Нохч-Г1алг1айчен доало т1а 2 эзар гектар тай докха лоатташ дар, х1анз 100 эзар гектар совг1а да уж.

* * *

1941-ча шера вай республике колхозашка, совхозашка, ... хьалхаьцен кхача боахамашко 2,3 эзар гектар сом луш йоле болалаш яр, х1анз — 30 эзар гектар.

* * *

Шерра доарладаьд ... Чхьаг1ар ... района дукхаш йоаг1а вай республика. Наурски, Надтеречни районашка в1ашаг1ъехкай комсаш кхоаш оарда совхозаш, хьаьльй чхьаг1ар доаккха заводаш. Х1анз 31 эзар гектара т1а комсий бошмаш я вай республикеа.

* * *

Х1анз Нохч - Г1алг1айче бола беш 10 эзар трактор я.

* * *

Х1ора колхоза юкъера лаьрх1ача 1,6 миллион сома мехьа керттера средстваш, 71 трактор, дукха кхыйола юртбоахама техника йолаш.

ВАЙ МЕХКА ПРОИЗВОДИТЕЛЬНИ НИЗАШ Ч1ОАГ1А ДЕГ1АДАХКАРО, 1ИЛМА-ТЕХНИЧЕСКИ РЕВОЛЮЦИ ЙОАРЖАЯРО ТАГ1ЕРТТА Д1АДЕХ БОАХАМА КУЛГАЛДАРА МЕТОДАШИ ФОРМАШИ Д1АХО ЭРГАЙОАХАШ ТОАЕЛГА.

«В. И. Ленин ваь 100 шу дизарга» йолча КПСС ЦК Тезисашцара).

АДРЕС — ДОАЗОЛ ДЕХЬА

Х1АРА шера дукхаг1а хул Нохч - Г1алг1айчен промышленни предприятеша доазол дехьа д1аккхуьйита продукци. Масала, Венгре, Польша, Трана, Куба, Алжира, Инде, Афганистана, Ирака кхыча пачхьалкхенашта а ийю «Красный молот» заводо арахеца башха - дика цементировочни агрегаташ, фонтанни арматура, гризени насосаш. Доазол дехьа ч1оаг1а хоатташ я Грозненски «Электроприбор» заводе хьаю электрографически машинаш.

ГАРО завода марка т1айола домкраташи подъемникаши дика йовзаш я социалистически капиталистически 34 мехка. Уж раьза болаш ийю Франце, Англе, Югославе, ФРГ, Швеце, Туниса, Мароко мехкашкарча предприятешен фирмашен. Грозненски ремонтно-механически завода Турцега, Египтага, Пакистанага, Германски Демократически Республикага, Венгрега йоахе мехкдаьтта оборудоване инструменташи запасной овтхалаши. Дукхача мехкий вказаг1а продукци хьаю Грозненски электромеханически завода, «Пишенаш» Аргунски завода, «Мединструмент» Гудермесски завода. Назрановски завода хьаь электроинструменташ ч1оаг1а хоатташ я Бразиле, Болгаре, Бельге, Судане, кхыча мехкашка.

Массаза сайна доазол арахьарча рынке дика д1айиллу Советски Союза доаккха эггара толашаг1дарех йола Нохч - Г1алг1ай мехкдаьтта, Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача заводий продукци, автомобильни бензинаш, фатагеи, х1ай парафин, кхыйола продукташ йохк вай Австрега, Финляндега, Болгарега, Польшега, Венгрега, кхычаьа а.

Доазол арахьарча торговле Нохч - Г1алг1ай республика хьинаре дакъа лацаро новкъостал ду вай мехка экономически бухзамаш шердара, цун экономически низ ч1оаг1бара. Цунца доазол арахьарча рынка лаьрх1а продукци арахецаро даьм д1адех цун дикал лакхъяр, из тешаме болх беш хилийтар.

Алхха доазол дехьарча мехкашка продукци йохкарца шердена 1ац вай республика экономически бухзамаш. Промышленноста массе а доакъошка технически прогресс яро, предприятешка болх беш лакха квалификаци йола болхлой хилаяро торе хулийт кхыча мехкашка промышленни предприятешш электростанцеши хьалъе, мехкдаьттен газн йоалла моттигаш лаха специалисташи болхлойи ахийта.

Экономически технически новкъостал дара Советски Союза даьча договорашка хьежжа вай республика предприятешен организацешен специалисташи болхлойш хьежабу Монголе, Алжире, Сире, Инде, Турце, Корее, Пакистане, Кубе, Венгре, кхыча мехкашка а. Нохч-Г1алг1айчен вокалаш 17 мехка 1ама гаизеш лаха а экономика дег1айоалае а новкъостал деш ба.

Революци ялалехьа деша ховш нах ца хиначча з1амигача Нохч-Г1алг1айчех В. И. Ленина хьакхеллача коммунистически парте кулгалца хиннай дег1аена технически прогресс, культура, образовани йола республика. Вай мехка а дунен дукхача пачхьалкхенашка а йовзаш я цун предприятеша арахеца продукци.

Е. БРЫКСИН.
Нохч - Г1алг1ай АССР Госплана председатель.

КЪОНА ГОРОДАШ—ЮБИЛЕЙНА

ДЕКХАРАШ КХОАЧАШДУ

1965 шера завод болх бе йоласинача хана йоккхий халонаш хьалхашка эттар тха коллективана. Медицински инструменташ хьаяра гонзал карьерзаярца юзасина яр уж. Оаха хьалхара арахецаш йолча изделена леррт1а обработка е ховш бацар тха болхлой, инженерно - технически болхлой.

Из гонзал 1омаяро доккха новкъостал дир тхона Можайски Мединструментальни завода коллективо. Цу заводе шоай балха гонзал 1омаль ба х1анз тха Горбиьина болхлой слесарь Чагай Василий, мастер Агабов Асланбек, технолог Степанова Зинаида, кхыбараш.

Завод болх бе йолаеннача шерашa лаьрх1ача укх пятилетка юбилейни шера 8-за гарга дег1аенай оаха арахеца продукци. Планированен экономически стимулированни кердача системах завод болх бе йолаеннача 1969-ча шера къаьстта алсамъяьлар арахеца продукци, лохделар цунга д1адодар, лакхъелар къахьегама овсарле. Масала, 1966-ча шераца нийсдича 34,5 процент.

Кхои барен къахьегама овсарле лакхъярен дакъе д1адахача шера, ерригача коллективо дика къахьегарах экономически стимулированне фонд хьае в1ашт1ехьдаьннад тха. Цу фондах 30 эзар сом болхлошта д1аденнад оаха. Из фонд укх шера 78 эзар сомага кхоачее дага да тхо.

Уж толамаш доахача хьалха латташ хьайоаг1а коммунист Васютин Григорий Иванович керте латта шлифовально - полировальни цеха коллектив.

Дукхаг1а баран кхолнах болча цу коллективо социалистически яхье хьалхе лелаю цхьа шу гаргга ха я. Укх шера кварталан план 105 процент кхоачашъяьй цу дукхача къамех латтача коллективо. Укхаза белгалбаьйна дика къахьегаш я мастер Прокопова Надежда, шлифовальщицаш Бафталовская Клавдия, Джасумова Малкоп, Гончаренко Александра, Хизриева Iайшет. Шоай балха нормаш 150—200 процент кхоачашъю цар.

Г. САМСОНЕНКО.
Гудермесски мединструмента завода керттера инжинер.

Укх сурта т1а вайна гу Гудермесе керда хьалдеш латта 3 ц1а. Аьрдехьара алтехьа 280 моттиг йола берий комбинат, 70 квартира йола нах чубаха ц1а, барзкъаш дуттен цlендуи предприятa.

Нохч-Г1алг1ай г1ишлой управлене № 11 йолча СМУ коллектива я г1ишлош хьалъер. Укхаза дика болх беш я коммунистически къахьегама ударника нов. Домзаева битонщикий бригада, Герасимов Валентина плотникий бригада Хасимханова Буци керте латта штукатурийн звено.

И. Плиева сурт.

КВАРТАЛЬНИ ПЛАН—ПХИ ДИ ХЬАЛХА

Коммунистически къахьегама ц1и лелаю тха цеха коллективо. Цунах ч1оаг1а доккхал я ду оаха. Из сийдола ц1и лелае , бокъо яккхара хьинаре къахьийгар производстве хьалхле лелараша, рационализатораша.

В. И. Ленина 100 шу дизара ц1ейга кийчлуш къахьегама доккхий толамаш доахаш ба тха беррига болхлой. Укх шера хьалхарча кварталe ремонт яра план 26-ча марта кхоачашъе в1ашт1ехьдаьккхад тха.

Дика болх беш бола къона болхлой я ба пеха коллективана юкъе. Тха традицеш хьалоапаш а хьинаре къахьегаш а ба къона специалисташ В. Соловьев, А. Гриненко, З. Даудхаджиева, В. Корнева, П. Шорина, кхыбараш.

Н. ТКАЧЕВ,
Гудермесски депо аккумуляторни цеха мастер.

КОМСИЙ БЕШАМИЙ БЕРКАТ

НАУРСКИ района совхозий болхлой, колхозхой В. И. Ленин ваь б1аь шу дизара баха боаг1ача тайпара накъбахха дагa ба.

Укх т1еххьарча итт шера доазаргдовцаш эргадаьйиад районерча юртий, станицай сибат. Б1арча керда юрташ хьаьльй, пахьа хьашташ кхоачашдара дукха культурно-бытовой объекташ яьй.

Тха район комсаш лелаяра специализированни я ала мегаргдолаш я. Лаьрх1а из культура лелеш х1анз йоккха бархI совхоза я районе. Цул совг1а района боахамашка жа леладу, алат кхеду, шурийна лаьрх1а доахац кхоаб.

Шерра комсаш д1ае тхо доладеннача укх т1еххьарча итт шера ворх1азза т1аккхийтад комсий бешамаш йола лаьтташ. Х1анз 14 эзар гектарага д1аккхаьчад уж.

Иштта шерагаре шерага доаг1ахаш х1анз района кхаька керттера культура хилар комсех. Цунца цхьана дег1аихаб нах а. Х1анз дукха ба тха боахамашка цlи хеза. Йоккха опыт йола комсаш лелаераш. Массане сий деш ва «Советская Россия» яхача совхозе укх ханалца бригадиралла болх баь Н. Гресов. Х1анз из кулгалдеш йолча отделение коллективо соахк 76,4 центнер комсаш кхеьяй, план 60,9 центнер йолча.

Соахк шоаш баллах дика ка йоалаш болга хьахьехар «Советская Россия» яхача совхоза комсаш лелаераша. Планах йоккха эзар 7569 тонн йолча цар чхьаг1ар доаккхача заводе д1аккхачийтар ийс эзар тонн комсаш. Дика ба хьоккам «Россия» яхача колхоза а. Планал кхозза дукхаг1а комсаш етхар цар. Х1аьта цу боахамерча Д. Парефнова звенос х1ора гектара т1ара чуйиш хьувхьаш б1аь центнерал т1ех бар.

Къахьегаме даим лакха толамаш лахарца хьалха латта дукха комсаш лелаераш орденаши медалаши телиш белгалбаьб. Царех ва Ленина орден делаю Ленина ц1ерагIча совхоза тракторист Б. Белалов, Калинина ц1ерагIча совхоза механизатор Я. Коваленко, «Знак почета» яха орден делаю «Наурский» совхозера Х. Берсаева, «Советская Россия» совхозера Х. Магамадова, Наурски чхьаг1ар доаккхача заводера А. Андюшина, кхыбараш.

Комсаш кхеяра г1улакх дег1адоаг1аш хиларца цхьана дукха чхьаг1ар доаккха предприятеш а хьахиннай районе. Х1анз тайп - тайпарча маркех дола чхьаг1ар доаккха бархI завод я районе. Вай мехка дукхача мишнагашка д1аухийт цу заводаша шоай продукци.

Вай республике меттел Российски Федерация а йоккхаг1ачарех лоарх1аш я Наурски чхьаг1ар доаккха завод. Вай ханара лакха механизированни предприяти я из. Укх т1ехьарча итт шера тховза дукхаг1а комсаш х1ачу а эцаш пох чхьаг1ар доаккхилга в1ашт1ехьдаьккхад цига. Х1анз цхьан шера 30 эзар тонн комсашта переработка а торо я ду завода.

Цу завода чхьаг1ар вай мехка санна кхыча мехкашка довзаш а ч1оаг1а мах бовь а да. Иштта сильванер терский, рицателли терское, наурское десертное яхача чхьаг1арашта 1965 шера сорд Тбилиси хиннача мехкашта юкъерча конкурсе доше медаль елар. 1966 шера Болгаре хиннача конкурсе шоллаг1а доше медаль елар наурское десертное яхача чхьаг1ара. Дошон тоси медаленца белгалдаьь мускат десертный, алеатико десертное.

Комсаш ч1оаг1а мехкарен боккха пайда лушн культура йолга ховргда тха совхозашта уж кхеярих боала пайда хьахьехача. 1966 шера района совхозаша 10153 эзар сом пайда баьккхар, х1аьта комсий лакха хьувкъам кхебача 1968 шера из пхийтта миллион сом гаргга хилар.

Из толам тха дукхача хьамех латтача района комсаш лелаерий коллективо баьккхалга белгалдеш ба хьовбеш бита йиш яц районе дика бовзаш а наха сий деш а бола кулгалхой, специалисташ. Доаг1а я доаг1аш сий ду районе комсаш кхеяран чхьаг1ар даккхаран йоккха опыт йолча специалиста Наурски совхоза директора Л. Закутняй, «Советская Россия» яхача совхоза чхьаг1ар доаккхача завода керттерча винодела И. Любченко, Калинина ц1ерагIча совхоза директора П. Саблина, Наурски чхьаг1ар доаккхача завода директора ина. Алексаньяна, кхычар.

Ч1оаг1а яиз т1абахийта кхее езаш культура я комсаш. Цудухьа геттара лоарх1аме да кулгашца ду балхаш к1ездар. Х1анз дукхьал комсаш чуэцар ца лаьрх1ача кхыйола дукхаг1а дола балхаш механизаци яь да. Б1аьсти комсаш лаьттан к1алара мукъайоехеш, уж гураь д1ахъовлаш дукха ха йоеш хилараш совг1а дукха къахьегам д1абахийта безаш хулар хьалха механизаторий. Соахк деиа из бола механически бу цар. Х1анз вентиляторашца фo деттаьш хьа а йоаст д1а а къоал комсаш.

Ц1аккха теркам ма г1 ца беш леладу совхозий кулгалхоша къахьегамхошта доаг1аш дола вахарен культурно - бытовой хьалаш 1алашдара г1улакх.

Духхьал укх т1еххьарча кхаь шера йоккха йиь школа, йиь клуб, нах чубаха 28 эзар квадратни метр дола ц1енош, массехк столови, берий беш, тика хьалъяй тха юрташка.

Х1анзарча б1аьстено ч1оаг1а дог г1оадаьккхаш хьинар айдаш къахьегаш ба района комсаш лелаераш. Цудухьа х1анзле дукха комсаш лаьттан к1алара мукъаьяьха я е1а а баьинаб уж. Юбилейни шера къаьстта дика къахьега дезалга царн дика кхетадеш долга да из. Х1аьта 74600 тонн комсаш кхеерга хьина шоаш деина дош догадоаг1аш а ба уж.

Н. ФЕДОРОВ.
Наурски райисполкома председатель.

«СЕРДАЛО»

3-г1а оаг1., 7 апрель 1970 шу.

ЛЕНИНА ВАСКЕТЕГIА—ТОЛАМИЙ НОВКЪА!

С. ЭСМУРЗИЕВ— БУРУВ ДЕТТАР

Карабулакски бурув деттача конторе цо болх бу итт шу совгIа ха я. Бурудетточун гIонча ва из. Дукха мастераш гIад а баха рагза хургбар цунца болх бе.

ХIанад из шита? Хьинар долуш ва, къахьегама дисциплина тедлалц, шийна тIадилла моллагIа а гIулакх цIена а тешаме а кхочушдиру.

Алхха из бахьан долуш аьлц коммунистах С. Эсмурзиевах конторе толашагIеола мехкдаьтта лехар ва аьнна. Кхычарна хьоккам телаш къахьегарах, партийни поручениш йиза кхочушъярах кхочам бац цо.

Цхьаккха а дика оьмал йоцуш ца; масса хIаман бала кхочу.

...Цкъа дукха мах бола химреагент яхьаш воагIаш из ший белалдах Iомохкайир бурув детточун гIончас Дзуцев Урузмага.

Цкъарчоа хеталургда: дош доацар да-кх из. Бакъда, АртагIа Султана ишта лаьрIанзар из.

— Манкара-м ва хьо, Урузмаг, —аьлар цо.

ЧIоагIа бехкала ваха хьайзар аIамига саг. Цу хана денз шийгара цхьаккха а ледарло ялийтац цо.

Эсмурзиев — бригада ветеран. ЧIоагIа сий ду цун коллектива, хIаьта Султана а доккха новкъостал ду бригада мастера болхлошта кхетам луча, коллектива барт чIоагIбеча.

Дукха ха доацаш укх тайпара хIама нийсделар. Цамогаш хиннача бурув детточун гIонча меттел лоалахарча бригаде болх беш вар из. Вакта чакхъяьлча яла доаллача хана гIар шйккхар хIаьтта бурув деттача бригада мастералла хьожаваьча Б. Памлкушинаи цхьан болхлочоа юкъе. Мастер бакъ-м лура, бакъда, цун къамаьл оцна а со аьнначор а дар. Из ла магаш боллочоа. Из схабара тIом мел гаьна баргба хацар, нагахь санна АртагIа Султана дерриге а едаре хоза, къамаьл а дар, болхло ший гIалетах саббаре дIакхетаваь вецаре. Мастера а хайра ше жалагIа гIалат долийтад. Цу сахьте уж шаккхе а воасса а венна дIадаьлар едаре.

— Нахаца болх бе ма деза, доах С. Эсмурзиева. — ДоагIар хьидеха деза, бакъда, даим со бакъ ва, аз аьннар хьан дахадерзда, аьнна уала чуссар со хало а кхьвар доле а харцахьа вода...

Ишта саг ва АртагIа Султан. Карабулакски контора бурув деттараша цудухьа сий ду цун, лоархI из. Цудукъа деннад цунна доза совгIат — Къахьегама ЦIена Байракха орден.

... Карабулаха гаьна, Сунжекски довкъашка латт № 186 йола буроевой. Дийнахь а буса а ца соцаш болх бу цо. Массаза санна нахте латт АртагIа Султан. Массанена хоализ волча порядок хургьа!

А. ВАКАЛЮК.

КЪОНА ГОРОДАШ—ЮБИЛЕЙНА

Аргунерча «Пищемаш» завода продукция вай» мехка дика йовзаш я. Укхаза, кассеташта сборка еча слесарий бригадана хулгалдеш ва коммунистически къахьегама ударник йола Дагаев Герема. Производства заданеш 115 — 120 процент кхочашъю цо.

ХIаьта, цук бригада коммунистически къахьегама бригада иза цIи лелаю 2 шу совгIа ха я.

В. И. Ленин ваь 100 шу дазара сийна 4 бетта кхаи 22-ча апреле кхочашъя лаьрхIад бригада чаммаша.

СУРТА ТIА: Г. Дагаев, С. Гиреев кассеташта сборка еш ба.

И. Панева сурт.

АРГУН—ИТТ ШЕРА

1957-ча шера ворхI эзар саг мара вехацар Колхозни оалаш хиннача юрта. Еррига а МТС, колхоз, заготзерно — 3 организаци яр укхаза. Цу ларда тIа хьахиннай хIинз 15 эзар саг ваха город.

10 шера хьал а яь болх бе йолалийтай № 4 йола ТЭЦ, шекара завод, Шалински ашшкабетона изделеший конструкцеши арахеца завод, дукха комбинат, «Пищемаш» завод, иштта кхыйола предприятеш. ХIаьта, царех дукхагIъерш, рентабельни а я.

Цул совгIа, хIанз город Аргуне хьалъеш латт массехк предприяти. Царех кертерчарех дархIа эза укх шера болх бе йолалургйола аьшка-бетона завод. Иштта хьалъе йолаергйолаш я 920 моттиг йола школа, керда библиотека.

Города депутатий Совета хьалхлеца укх шера дукха балхаш дергда город хоаьяра, тоаяра. Масала, 6 эзар квадратни метр асфальт билла гIашлой цаькъаш дохкаргда, 3000 декоративни гаи кIотаргаши йогIаргья. Май бетта чакхдаргда городе керттерча улицашка лампаш оттаяра балхаш. Кастта доллача хIаманца кийчъяь йола 300 гIирта квартира дIакховчаргья города къахьегамхошка.

Промышленни а кхачен а товараша бахархой дикагIа Iалашбара гIулакха дикка хIамаш даьз городской Совета исполкомо. Цу гIулакха хьалъе йолаяй шолза вIаштIаръяь тика. Укх шера болх бе йолалургья иштта шолза вIаштIаръяь наьха бытови хьаштIаш кхочашдара эша помещени. Цу цIеношка хургья наха мел эша гIулакхаш деш йола мастерскеш.

В. И. Ленин ваь 100 шу дузача дезача цIийга шоай хьона город хоза а цIена а хилийтара дола деккхараш тIа а цIеца къахьегаш ба тха городе баха нах.

М. ФРОЛОВ, Аргунски горисполкома председателa деккхараш кхочашдер.

СУРТА ТIА: къонача, бакъда, теттара саха дегIайоагIача города Аргуна центр.

И. Панева сурт.

СИЙЛЕН ЦIИ ЛЕЛАВРАШ БОЛЧА...

ХЬАЛХА ЛАТТАЧА ЦЕХЕ

ГIуйрийна ворхI сахьт даьнна да я. Грозненски ремонтно - механически завода цхьоалагIча цеха коллектива ший болх дIаболабьах сахьт мара даьнна дац. Цхьабакъда цехе мугIарах летта станокашта юхе тайп-тайпарча оатзалий бIарчча кучнаш латт. ХIоранер шин-ший болхе тIа беррига тергам тIебаккхийта къахьегаш ба.

— Балха ди дIадоладенча денз из чакхдаллалца иштта къахьег тха болхлоша, — йоах цеха начальника Калугин Василий Яковлевича. Цхьаккха балха минут эрхьа йоац.

Квартала плен замал дукхаза хьалха кхоачашъяьй цеха коллектива. Пленах лаьрхIачул совгIа республикерча, иштта вай мехкарча, доагIа арахьарча мехкдаьттадошка, — бурудеттарашка дIакхачача буровий насосаш, манифольдаш, кхыйола оборудовани 18 эзар сома маьха я. Цехе арахецача продукцех 5—10 процент продукци довзаш арахьарча мехкашка дIайоьлийт. Цо къаьгга хьехьокх цеха болхлоша арахеца продукци дукха хиларал совгIа из дика хилар а.

— Кастта итт шу дуз тха цеха коллектива коммунистически къахьегама сийлен цIи лелаю, — аьлар нов. Калугина. Цун сий шоеш девзача къахьегама толамашца лекха лоттаду цеха болхлоша. Из иштта хилара тешал деш яц дIа цеха хьаьнуоаллача улла завода карара кара тела ЦIе Байракх, кхаш хьахьокх цо шоашта денна совгIат. ДIахо йоаеча эна а из байракх карара ца ялийта лерхI цеха коллектива.

Цеха коллектива сий лакхе лоаттадар оаха тхоай сий лакхе лоаттадер да, аьнна, къахьег тха цехерча хIара болхлочо, — йоах Василий Яковлевича. Цу уйлаца къахьегача болхлошта юкъе хIанзалеха дукха ба пхе шера плен кхоачашъяь а. Царех цхьоберий цIераш яьхар цо: токараш Розенталь Анатолий, Дарсигов Махьмад, Багашев Увайс, сверловщик Иваненко Александр, фрезеровщик Вишняков Владимир Иванович, кхыбараш.

Цхьа юкъ хлапоха со дIатIехьа хьар токарь, коммунистически къахьегама ударник Розенталь Анатолий Яковлевич болх беш волча станока тIа. ЧIоагIа эшбоаиккхаш кийчъю цо хIара ше мел кийчъю оатхал. Хьенна кийчъю Iа уж оатхалаш, аьнна дахча хаттаре жоп а луш цо аьлар: «Такая эз кхоачашдер чIоагIа лоархIаме заказ да, хIана аьлча доазол арахьарча бурудеттараште кийчъеш я оатхалаш. Нагахь ца кхош а сакхет нийсдойл тха цеха коллектива сий лохдаь ца Iеш, еррига завода коллектива сий лохдеш гIулакх да из», — аьлар цо шехьалха аьннар чIоагI а деш.

КерагIдаьннечох кхоачамбаь Iеш оамал яц нов. Розентале. Юкъера лаьрхIача хIара сменагIа нормаш 220—250 процент кхоачашъю цо. ХIанз 1972 шера чотах къахьегаш ва из.

— Аз дойккхал ду айса хьийха, хIанз балха тIа хьалха латтача токараш, хьаьа дувц цо. Уж санна бараш итташ ба цу заводе къахьегаш. ХIанз цо токаре говзал Iомаю шийн воIа Валериена.

Сатем боаца саг оал цох цеха болхлоша. Из иштта да. Дукхьал ший болх бара кхоачамбец цо. Общественни балха тIа а хьинаре даьккъа лоац Анатолий Яковлевича. Завода дикагIа лоархIаш вола дружинник, пожарник ва из, цул совгIа цо дика кхоачашду заводской ДОСААФ председателa заместителa деккхараш а.

ЧIоагIа чоалхане болх ба сверловщика Иваненко Александр Васильевича бар. Из дика кхетаду цо. Цудухьа цхьаккха моттиг нийсъялийтац цо ший беккал сакхет долаш продукци арахеца.

«Коллектива сий — са сий» яхача дешах къахьегаш хилча йиш йиц брак йола продукци арахеца, — йоах нов. Иваненкос. Технически отдела тIахьожам боецаш дIалу цо ше мел кийчъю оатхалаш.

Уж санна шоай балхах дог лезаш къахьегаш цехе кхы дукха болхлой хилар бахьан долаш завода цехашта юкъа аьржача социалистически яхье хьалхара моттиг дIахецадц цо.

Б. КОСТОЕВ.

БIУБЕННА ГIА БОАХАШ

ВЕЖАРАШХА йолча Казахстане город Лениногорске ФЗО чакхъяьккхачул тIехьагIа «Свинецстрой» тресте гIишлошъеча каменщикалла балха вахар со. Опыт йола мастер белорус Литецкий Степан Филиппович кулгалдеш хиннача бригада дукха нах чубаха цIенош, кхыйола объекташ хьайора.

Юхьанца балхах каллацар со. Вешта аьлча, новкъостийна дечох ах мара дулацар халай лела ца Iемача кулгашта. Со теркал ца веш витанзар опыт йолча болхлоша. Къаьстта доккха новкъостал дир сона мастера воа. Литецке. Цо вир сох гIишлошъер

Цу хана денз 24 шу даьннал. ХIанз 52 саг чувоагIаш комплексни бригада кулгалдеш ва со. Каменщикаш, монтажникаш, бетоншикаш, штукатураш, плотникаш, маляраш - массайола говзал йолаш ба бригада болхлой. Шийтта шерал совгIа ха я царех дукхагIьчар хувна ца луш бригаде болх бу. Тхоай кадрови гIишлошъераш болаш ба тха. Шоай кулгашца Грозни хоазерех ба уж. Революце, Победа проспекташка, Первомайски, Роза Люксембурга, Грибоедова цIерагIча улицашка, машиннаьъа вокзала майде, иштта кхычахьа дукха нах чубаха цIенош хьалаьд бригада болхлоша. Малаа Нохч - ГIалгIай АССР Министрий Совет чуйола цIаи гланпочта гаьна йоацаш хьалъяь № 41 йола школеи хоза ца хеташ.

Даьраш дувцо дукха да. Цхьабакъда, де лерхIараш, хьалхашка летта деккхараш дукха, доккхий да. Ер шу къаьстта бехктокхаме да гIишлошъерашта пятилетка тIехкьарен юбилейни хилара. Цудухьа шоаш ца кхобеш къахьегаш лакха толамаш доах бригада болхлоша. ХIана № 3 йолча Микрорайоне 129 квартира йола цIа хьалдеш да тхо. ЦхьоалагIча марта детта долазаьл из цIа, хIаьта графикагIа 6 мая хьалдетта дакхха дезаш а да. Цхьабакъда «ЦаI — массанена тIехьа, массана — цхьаннена тIехьа» яхача коммунистически принципах къахьегача гIишлошъераша 1 май хьатIакхачалехьа детта дакхха лерхI из. Царна шоай дош кхоачашдулургдолга хьахьоах доахача толамаша. Ала деза, тIехьтIехьагIа лакхлу уж толамаш. ХIанз кхоалагIйола этаж детта довле доахи тхо. Нагахь санна январь бетта задани 167 процент кхоачашъяьяле, феврале 195 процентага дIакхоачабир болх, ГIалвугаш да март бетта хьокхамаш а.

Цу цифраша хьахьокх квартальца плен хана дукха хьалха кхоачашъяь хилар. Ала безам ба са бригаде эггара кIеззигагIа алапи эцаво 150—160 соме хIаьта дукхагIчар 200 сом совгIаа эд бетта. ГIишлон - монтажни управлене бригадашта юкъе эггара хьалхарчарна аккордно - премиальни системагIа алапи тела дIаделар тха бригаде. Цу методах къахьегача хана бригада хIара болхлочоа довз кхоачашде дезаш хьалхашка латта деккхараш. Уж тIехкхоачашдара шоай низ кхобац нар. хIана аьлча цунга хьежжа лакхагIа хул алапи. Хоаш ха хиллара болхлой материальни безам совбаккхар—толамий лард а.

Коммунистически къахьегама коллектив яха сийлен цIи етта луш йоаллагIа хоаш ма дий. Из цIи яккхара дика къахьегарал совгIа кхы мел дола гIулакхаш а дика лела деза. ХIаьта тха бригада из цIи яккха мегад. Ала деза, сийдеш а лелаю цо из. «Халкъа боахаме производства резервах пайда дикагIа эцарех экономе режим чIоагIъярех хьакъехьара» КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК письмо дийцачул тIехьагIа пайда ца эцаш хинна резерваш кIоаргагIа гучаяьхай бригада болхлоша. Къаьстта теркам тIабахийтаб къахьегама дисциплина чIоагIъяра, цхьаккха минута эрхьа ца йоаяра, гIишлон а кхыйола а материалаш кхоара.

Юбилейни вахте къаьстта дика къахьег Кузнецов Михаила. 20 шерал совгIа ха я цо гIишлошъеча болх бу. Каменщик, штукатур, плотник, маляр—цунна ца йоазаш гIишлон балхий говзал яц. МаIача наха кийсса болх бу каменщикаша (уйлача хана штукатураш а ба уж). Погорелова Ольгаси Юсупова Маликаси цаI-ах а кхы совгIа а норма йоакх. ХIата Кабанов Викторга кхочаш болхло вац ерригача бригаде. Сменах шин нормал тIехвоал из. ГIалвугаш, ерригача бригада сий доаккхаш гIулакх да коллективе ший задах ца лоархIавеш болхло ца хилар. Вешта аьлча эггара «вогIа» болх бу яьнва хетачо а дикка тIехкхоачашъю задани. Сийлахь воккхача баьчча юбилейна пахъабоагIаш шийгара эсалал гучалийта лац цхьаннена а, хIаравар къахьегама совгIат кийчдеш ва. Юбилейни шера диетонови завода 100 квартира города юкъе 129 квартира йола шин цIа кхы а хьалде дезаш я бригада коллектива. ХIанзалца хьоккхаме къахьегаш хьаенача тайп - тайпарча къамех латтача коллектива дIахо йолача хана а шийна тIадилла гIулакх сийленца чакхдоаккхаргхилар дог тийша ва со.

Ш. ХАДЖИЕВ,

Нохч - ГIалгIай гIишлон управлене № 4 йолча СМУ комплексни бригада бригадир, РСФСР-а заслуженни гIишлошъер.

[illegible]

КАМБОДЖЕРА ХЬАЛ

Укх кIирагIа Нородом Сианук хьаллоацаш Камбоджа дукхача городашка дIайолаеннача массовий митингаша дог теша а деш хариду, Iаьдала кертера Сианук дIавеккхар «халкъа из иштта ларах даь да» яхаш мехкара Iаьдал дIадаьккхача реакционни клика кулгалхоша инарала Лон Нолеи принца Сирик Матакеи хьаккхайкадаьр. Малхбузехьарча корреспонденташа деча хоамегIа, Компонгчам яхача алхха цхьан провинце Сианук хьаллоацаш хиннача демонстрацена юкъе дакъа лаьцад 20 эзар саго; цунна тIехьалаттараша выступленеш вIашагIъехк мехкарча 19 провинцех 17 провинце.

Керда эттача Iаьдало эхара приказ деннад халкъо еча выступленешта духьала хьай доалахьа йолаш мел йолча средствах пайда а эцеш къовсам лоаттабе аьнна. Из бахьан долаш хIанзале а тайп - тайпарча провинцешка вийнея човнаш хьаь массехк бIаь саг ва. Комендантски сахьат оттаьд Камбоджа столице Пномпене. Кхы тIа а чIоагIаьд Меконг яхача хих уллача тIаь тIара, города керттерча наькъашкара, правительственни административни зданешкара хь. Улицашка гIолла лел «Шерман» яха американски танкаш. Иштта хадеш я дукха кхыйола городаш а. Боад беначул тIехьагIа мехкара дерриге наькъаш салташа дIакъовл.

Цхьабакъда, иштта духьаленаш Iаьдало ецашехьа а демонстрацеш дIахо а еш я. Камбоджийски Iаьдала сатем боабаьб Сианук хьаллоацача болача юкъе тIа - тIа хьинарегIа дакъа лоацаш мехкарча нахах дукхагIа бола ахархой хилара. Камбоджа керда лидераш бокъонца кхерабенна ба мехкара хьал шоай тIахьожама кIалхара дIадалар. Духьал цу гIулакхо хьакхайкадийтад царга, «цхьа бегтелара моттиг эттача минуте» «доттагIал долча мехкара», вешта аьлча эггара хьалха ВIашагIкхийттача Штаташкара тIема новкъостал дехаргда шоаш аьнна. ХIанз кхы цхьаннена а къайле йолаш ма хилда, Камбоджера Iаьдал аьттехьарча низаша дIалацара операци лагалаьцар а вIаштIехьъяьккхар а духхьал американски разведка хилар. ГIулакх иштта аьлча, нейтралитетеи ший лоIамарен политика лелаяь, империализмаеи неоколониализмаеи духьала хинна Нородом Сианука правительство цхьанна а оагIорахьара хьаштдолаш дацар доаллахарча Вьетнаме тIом беш болча американски агрессорашта.

ХIанз Камбоджера событеш дегIаахаро корзагIдаьха американски Iаьдалаш кхьиеттел шоай бIу цу мехка территоре тIа бига а кийча да. 2 апреле Багио (Филиппинаш) хиннача СЕАТО-на юкъе дакъа лоацача мехкий тIема экспертий совещане цу тIема блока генеральни секретара инарала Варчаса хьаккхайкадьд, хIанзале оттаьн яьппай блока мехкий тIема низашца Камбоджа территоре тIа сихха дIачудахара планаш, аьнна. ХIаьта цу блока юкъе керттера дакъа лоацараш, хоаш ма дарра, США ма йий.

Цу тайппара, американски империализма оагIонгахьара агрессе мачъяха Индокитаера кхоалагIа мохк хулаш латт Камбоджа. Цхьабакъда, Къулба - Малхбоален Азерча цу районе дахача халкъий шоайла солидарность я юкъарча моастагIчоа духьала лоаттабеча къовсаме. Ший лоIаме хилар духьа, империалисташ мехка чура тIулакхаште юкъегIертара духьала къовсам лоаттабеш дола камбоджийски халкъ шоаш хьаллоацаш хилар хьакхайкадаьд ДРВ правительства, Къулбехьен Вьетнама Республика Хаиш йолча правительства, Лаоса патриотически фронта кулгалхоша.

«IАЬРЖАЧА ПОЛКОВНИКИЙ» МОАСТАГIИЙН ДОТТАГIИЙН

Укх деношка Грецера Iаьдал шоаш хьадаьккха кхо шу дизар белгалдаккха кийчлуш ба афински «Iаьржа полковникаш». ЧIоагIеи шоай оамалагIеи кийчлу уж цунна. Ераш я алхха укх тIехьарча цхьан бетта аьча цу «кийчоа» итогаш.

5 марта Афинашкеи Пиреей иаха чухьожаш яр полиц, цу хана лаьцав цхьа ткъаьь совгIа греческий демократ. Цул тIехьагIа массехк ди даьннача гIолла 20 саг — Iаьдалаша аьйхача «Ламбраки-

ДУНЕ ЦХЬАН КIИРАГIА

са кагирхой» яхача группа членаш. 27 марта чрезвычайни тIема трибунале процесс йолеелар «Демократически оборона» яхача къайлегIарча антидиктаторски организацена юкъе дакъа лоацача 53 сага — профессорий, адвокатий, инженерий, хьалха тIема гIулакхаш тIа хиннарий дош дувцаш. Юххера а, 1 апреле суд йолаенай «Этнос» яхача газета бехктохамеча нах болклочоаи хьалха промышленноста министр хиннача, демократически порядкашта юха тIагIолеги хьамая цхьоагIон правительство хьеглеги могадаш цу газета оагIонаш тIа дукха ха йоацаш яздаьча Я. Зигдиса.

ХIиналарча Греце керда хIама дац полици каст-каста чухьежилта, нах лувцилта, чрезвычайни трибуналаш егта, и. кх. дI. Ше Iаьдала керте латтача укх кхаь шера реакционни хунта къалла нивзаш ду ший противникашта — кхьиеттал официальни ма хотта кIезигагIа лаьрхIа оттаьча заипетIа я цу юкъа набахта веллав 85 эзар саг.

Теркам тIаозаш да цхьаьха. Укх тIехьарча хана дийнараша юкъе коммунистеш аьрдехьара уйлаш йолаш хиларах бовзаш бола кхыйола общественни деятелаши хинна ца Iеш. чIоагIъенна консерваторши уйлаш йолаш бола буржуазни гIозерий аьлалаш а ба. БелгалдоагIаш хIанза да, цIанзарча «55-не процессе» царгадоаккхаш тешалла эттараш хьалха хинна Греца премьер-министр Канеллопулос, хьалха хинна 5 министр, отставнера 6 инарал, хьалха хинна лакхехьарча суда 2 член хилар. Цу дерригача хIамаша хьахьоах, ший кхаь шера «юбилей» фашистски хунта дерригача халкъа шийца гозмали оппозици йолча хьалашка белгалдаккха дезаргдолга.

Хеттар отт: кштача хьалашка Iаьдала керте мишта лоаттаIу «Iаьржа полковникаш»?

Цу хеттара доле жоп а иштта укх тIехьарча бетта хиннача событей хроника лу. Ераш я уж: Онассиси Ниархоси яхача дунен халкъашта юкъерча финансови магнаташа 800 миллион доллар деннад греческий Iаьдалашта, цунна меттел карадоачама мехкара мехкдаьтта чакхдоаха промышленность дIа а эцаш; «Iаьржача полковникашта» ю кIалгIолла лела дикъ лоана хьада деккхар дIатIалаьцад шийна Малхбузехьарча Германе; Ассошиэйтед Пресс агентства хоам баьб Корфу яхача греческий гIайреи тIа НАТО тIема - форда база хьалъяра планий хьахъехьо. Юххера а, апрель бетта юхьа хунта декрет арадаьккхад «къамеи гварди» — моттигашка «Iаьржача полковникий» Iаьдал хьаллоаттадо делаш йола алвоенни формировани вIашагIйоллара хьакъехьа.

Уж дерригаш а цхьан бетта хинна хоамаш да. Уж дерригаш хьавIашагIа а тела цхьа вывод е йиш йолаш я: доал деш йола фашистски хунта греческий халкъа гоама я. тахан цунна духьалбаьнаб мехка бехи дуккха а духхагIа бола нах. ХIаьта из хьаллоаттараш гебагIаш да, дунен халкъашта юкъера капитали кхыча мехкий реакция а.

СУРДАН: КОНТРРЕВОЛЮЦЕ КIИЙЛЕ ГУЧАЯЬККХАЯ

Дунен общественноста уйла тIаозай укх деношка Судане эттача событеша. Цу африкански мехкара революционно - демократически режим дIаяккха гIертадар реакце низаш.

Контрреволюционни - элементаш гIоеттаре бола коам хилар Судана революционни совета председатель Нимейри мехка гIолла лела ваха хана Ансара дын тоабенцарча герз карарча фанатикаша город Костина юххе цуна кIийлена, 29 марта ГIуйрийна тоаш, автоматаш, кара кхуйса гранаташ а йолаш болча цу тоабанна тIехьалаттарий цхьа группа мехка столице Хартуме чухкха гIертай. Полице герз Iоийцад мятежникашта тIера. Цу дийнахь кхерамален низаша го а баь, герз Iоийцад Румейле — суданский столица цхьан районе вIашагIкхийттача провокаторий цхьаькха отряда тIера.

Судански реакце чIоагIала а хинна дIаэттаяр тоабанна керте латтача Ансар имам Хади Эль-Махди ший штаб-квартира йиллаи цунна тIехьалаттарех 30000 кхачачалле бола нах чугулбаьи Нила тIара Аба яха гIайре (Хартумера къулбехьенгахьа 400 километр). Правительства деннача приказагIа йуао гIайренна го а тесса, герз Iоадилалаша баланзар тоабанайра йих. Имам Махди вийнав вала венначa метте.

Цу тайппара, реакце вIашагIбелла цхьаьаьне тийша боли а ижъагIбаьххаб. Цхьабакъда, фа хилара халкъ тIахьеи правительства, хIана аьлча моастагIий кIезига бац революционно - демократически режима. Боккхе контрреволюционни боли бу подпольни организацешна — керттерча даьхье Саудовски Араве чуеннача контрреволюционни эмиграцена бувзам лоаттабеча «Аль-Умма», «Вежарий - бусалбаш», «Юнионистски демократически парти» яхача партеша.

Мохк тIехьабиса хилара къовсам лоаттабара, ший мукъагIа йола экономика мехка хьачра тIеерзаь Нимейри правительства чакхйоаха прогрессивни мероприятеш, Судана ший лоIамара арахьара политика лелаир, шу кьамий - кортамукъален боламаш хьаллацар, социалистически мехкаша цхьана гIулакхаш лелалар — цу дерригача хIамаша эгIавхувл дунен халкъашта юкъера реакци.

Суданерча демократически режим духьала тийша балхаш вIашагIдехкача къаьстта чIоагIа дакъа лоац Израила. Судана къулбехьарча доазанаш тIа, цунна лоаллахча даьача цхьаьолча мехкий территорешт тIа ший гIулакхаш чакхдоахаш я судански сепаратистски элементашта герзанеи гIема кхоачамцеи новкъостал деш йола израильски военщина. Цу дерригача доьнаша лерхIача кертерча хIамаех цаI — ВIашагIкхийттача Iарбий Республика тыле реакционни империалистически хьисапера пачхьалкхе хьаелга.

Iарбий прогрессивни пачхьалкхенаша из лаьрхIад Судане реакце тийшача балхагIа лелаяу гIулаккеш. Мохк хилача хьал тIа эттача деношка Судане вера ОАР-а вице - президент Анвар Садат, хIаьта Ливе революционни совета председатела Каддафе хьакхайкадир мятежникаш тоIабара судански халкъа масса оагIорахьара новкъостал де шу кийча хилар.

Судане контрреволюционни низаш тоIадеча черттера дакъа лаьцар мехкарча адамаша шоаш. Цар чIоагIа хьаллоац революционни правительство, уж кийча да реакце моллагIа тийше балхаш юхатоха.

Ю. ВДОВИН,
В. ГОНЧАРОВ,
Е. ПОПОВ.
(ТАСС).

ХАОТТАМ

Тахан Грознен республикен цхьайолча хана дохк а долаш, лаьгIо мух а хьекхаш хувцалуш моркхаш а йолаш, догIа я ца делхаш ха хила тарлу. Республике гIолла 15—20 градус йIовхал хургья, Грозне — 17—19 градус.

8 апреле денз 11 апреле кхаччалца хувцалуш моркхаш а йолаш, цхьайолча хана догIа а делхаш, лаьгIо мух а хьекхаш ха хила тарлу. Буйсанна 2 градусагара 7 градусага кхоачаш йIайха хургья, хIаьта дийнахь — 9—14 градус.

СибарегIара миллионаш

Тюмень. (ТАСС). Малхбузен СибарегIарча промысловикий доккха цIей да: мехкдаьтта доаллача тюменскии томскии моттигашкара мехкдаьтта даха доладенначa укх ялх шера 50 миллион тонн мехкдаьтта яьккхай цар. Дай-мехка промышленноста исторе чухь духьашха вIаштIехьдаьннад мехкдаьтта доаккхалга селлара сиха дегIадоаладе.

Укх шера 30,7 миллион тоннал кIезигагIа доацаш кхача доагор—тIом хьале хьалхарча шера беррига мехка доаккхаш хиннар миссел хIана дац аьнна—дала лаьрхIад сибирякаша укх шера. Графикал хьалха а хилаш болх бу хIанз ерригача промыслаша. Планал совгIа 100 эзар тоннал тIех мехкдаьтта даьккхад цар.

Редактора зам. А. А. МЯКИЕВ.

ЛАДУВГIА

РАДИО
7 апрель

6.30 — «Юрта ГIуйре» (эрсий меттала). 6.45 — Ашараш. 6.50 — Хоамаш. 7.00 — Москва. 7.20 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор. 7.27 — «Сердало» газета обзор. 7.35 — Москва. 8.15 — Передачай программа. 8.22 — Теодоракиса иллеш. 8.45 — «Ленинах дагадоагIараш» яха беседа (гIалгIай меттала). 9.00 — Москва. 16.00 — «Къона тIехье» (гIалгIай меттала). 16.15 — Ашараш. 16.20 — Тха микрофона хьалхашка. КПСС Гудермесски горкома секретара выступлени (нохчий меттала). 16.30 — КПСС Центральни комитета декабрьски Пленума сонамаш кхоачашдо яха беседа. «Пайда болаш боахам лелабар» (гIалгIай меттала). 16.45 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 17.00 — Концерт. 17.30 — «Вай индустриальни мохк» (эрсий меттала). 17.45 — Баьччин бIаь шу дизара хетаю (эрсий меттала). 18.00 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.15 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.30 — «Пятилетка гIанаш» (нохчий меттала). 18.40 — Москва.

РАДИО
8 апрель

6.30 — «Юрта ГIуйре» (нохчий меттала). 6.45 — Ашараш. 6.50 — Хоамаш. 7.00 — Москва. 7.20 — «Грозненский рабочий» газета, обзор. 7.27 — «Ленинский някъ» газета обзор. 7.35 — Москва. 8.15 — Передачай программа. 8.22 — Ленин массаза хьюна вай» яха илли-концерт. 8.45 — Социализма мехкашка (нохчий меттала). 9.00 — Москва. 16.00 — Миллионий Ленински университет. «ХIинзара империализм дегIа яра баццаьяннаю» яха беседа (нохчий меттала). 16.15 — Патриотически произведени. 16.45 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 17.00 — Москва. 18.00 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.15 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.30 — Ашараш. 18.40 — Москва. 19.30 — «Къона» (нохчий меттала). 20.00 — «Шовда кхаьнах» яха радиокуьйха (нохчий меттала). 20.30 — «Сеннима реакционни чулоацам» яха беседа (эрсий меттала). 20.45 — Москва.

РАДИО
9 апрель

6.30 — «Юрта ГIуйре» (гIалгIай меттала). 6.45 — Ашараш. 6.50 — Хоамаш. 7.00 — Москва. 7.20 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор. 7.27 — «Сердало» газета обзор. 7.35 — Москва. 8.15 — Передачай программа. 8.22 — Чайковский. Концерт. 8.45 — «Ленинах тIа мелхо сердало ю» (нохчий меттала). 9.00 — Москва. 16.00 — «Къона тIехье» (нохчий меттала). 16.15 — «Нохч-ГIалгIай поэзи ашарашца» яхача иллийн передача (нохчий меттала). 16.45 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 17.00 — «Вай индустриальни мохк» (нохчий меттала). 17.15 — Фашистски Германе котало яьккха 25 шу кхачарга «ТIом тIа волаш тIом бет санна балха волаш къахьегаш ва» яха радиоочерк (гIалгIай меттала). 17.30 — «Болхлой валар» яха радиогазета (гIалгIай меттала). 18.00 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.15 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.30 — Ашараш. 18.40 — Москва.

РАДИО
10 апрель

6.30 — «Юрта ГIуйре» (эрсий меттала). 6.45 — Ашараш. 6.50 — Хоамаш. 7.00 — Москва. 8.15 — Передачай программа. 8.25 — Литературни передача. «Цхьан нокъа шоазан» яхача Ведзижева дувцара дакъа (гIалгIай меттала). 8.45 — Къона тIехье (гIалгIай меттала). 9.00 — Москва. 16.00 — Вай индустриальни мохк (эрсий меттала). 16.15 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 16.30 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 16.45 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 16.55 — Космонавтика денна хетаю торжественни собрани. Съездий Кремлевски Дворецера ю передача.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, Ленина улица, 11 (3-тIа этаж). Телефонаш: редактора—3-44-00; редактора зам. — 3-39-11; бехктохамe секретара — 3-34-38; партийни вахарен, культуран, промышленностех отделий — 3-42-30; Юрта боахамий письмой отделий— 3-42-29.

«Грозненский рабочий» издательства типографи, Революци проспект, 7/84.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора—3-44-00; зам. редактора—3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни, культуры, промышленности — 3-42-30; отделов сельского хозяйства и писем — 3-42-29.

Типография изд-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции, 7/84.

СФ03065. Заказ № 1932.